

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PŘÍSTUP KRAJSKÉHO ÚŘADU JIHOČESKÉHO
KRAJE KE ZVLÁDÁNÍ PANDEMIE COVID-19**

Autor práce: Jakub Randák

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Jakub Randák

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje ke zvládnutí pandemie covid-19

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: The Approach of the Regional Office of the South Bohemian Region to Managing the Covid-19 Pandemic

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

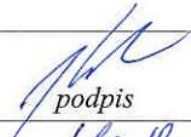
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): březen, 2024

Cíl bakalářské práce: Hlavním cílem práce je vyhodnotit přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje při řešení epidemiologické situace covid-19 v Jihočeském kraji. Vedlejším cílem je charakterizovat krizové řízení a problematiku epidemií a pandemií.

Student: Jakub Randák	18.4.2024 datum	 podpis
Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.	18.4.24 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	6.5.2024 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	21.5.2024 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	24.5.2024 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Štěpánu Kavanovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

RANDÁK, J. *Přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje ke zvládnání pandemie covid-19*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 77 s. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Klíčová slova: krizové řízení, pandemie covidu-19, veřejná správa

Bakalářská práce „*Přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje ke zvládnání pandemie covid-19*“ zjišťuje postoj Krajského úřadu Jihočeského kraje jako územně samosprávného celku ke zvládnání pandemie covidu-19. Autor v bakalářské práci charakterizuje veřejnou správu a Krajský úřad Jihočeského kraje. Hlavním cílem práce je vyhodnotit přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje při řešení epidemiologické situace způsobené covidem-19 v Jihočeském kraji. Vedlejším cílem je charakterizovat krizové řízení a problematiku epidemií a pandemií. Teoretická část práce se zaměřuje na výklad základních pojmů souvisejících s veřejnou správou, krizovým řízením a problematikou pandemie covidu-19. Praktickou část tvoří metodologie a dvě výzkumné metody, kvalitativní (řízené rozhovory) a komparativní. Na základě výsledků získaných z uvedených metod bylo možné naplnit cíl práce a navrhnout případné změny či řešení.

ABSTRACT

RANDÁK, J. *The Approach of the Regional Office of the South Bohemian Region to Managing the COVID-19 Pandemic*. České Budějovice: University of European and Regional Studies, 2025. 77 p. Supervisor of the bachelor's thesis: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Keywords: crisis management, COVID-19 pandemic, public administration

The bachelor's thesis "The Approach of the Regional Office of the South Bohemian Region to Managing the COVID-19 Pandemic" investigates the attitude of the Regional Office of the South Bohemian Region, as a territorial self-governing entity, to managing the COVID-19 pandemic. In the bachelor's thesis, the author characterizes public administration and introduces the Regional Office of the South Bohemian Region. The main objective of the thesis is to evaluate the approach of the Regional Office of the South Bohemian Region in arranging the epidemiological situation of COVID-19 in the South Bohemian Region. The secondary objective is to characterize crisis management and the issues of epidemics and pandemics. The theoretical part of the work focuses on the interpretation of basic concepts related to public administration, crisis management and the issue of the COVID-19 pandemic. The practical part consists of the methodology and two research methods, qualitative (controlled interviews) and comparative. Based on the results obtained from the above methods, it will be possible to fulfil the objective of the work and propose possible changes or solutions.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2 VEŘEJNÁ SPRÁVA – TEORETICKÁ ČÁST PRÁCE	11
2.1 Státní správa	12
2.2 Samospráva	12
2.3 Jihočeský kraj z pohledu samosprávy	13
2.3.1 Krajský úřad Jihočeského kraje	14
3 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ.....	15
3.1 Krizové řízení Jihočeského kraje	18
3.1.1 Krizový štáb Jihočeského kraje.....	18
3.1.2 Bezpečnostní rada Jihočeského kraje.....	19
3.2 Krizové řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje.....	20
4 EPIDEMIE A PANDEMIE	22
4.1 Pandemický plán České republiky	24
4.2 Krajská epidemiologická komise Jihočeského kraje.....	25
4.3 Pandemie Sars-CoV-2 neboli covidu-19.....	26
4.3.1 Charakteristika nemoci a její šíření.....	26
4.3.2 Nouzový stav dle legislativy České republiky	27
4.4 Pandemie covidu-19 v České republice	29
4.5 Jihočeský kraj a pandemie covidu-19	31
4.6 Krizové řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje – covid-19	32
4.6.1 Očkování proti viru SARS-CoV-2 v Jihočeském kraji	37
4.6.2 Elektronická komunikace Krajského úřadu Jihočeského kraje.....	41
5 ŘÍZENÉ ROZHOVORY SE ZAMĚSTNANCÍ A ČLENY SAMOSPRÁVY KRAJSKÉHO ÚŘADU JIHOČESKÉHO KRAJE – PRAKTICKÁ ČÁST PRÁCE	43
5.1 Metodika a cíl výzkumu.....	43
5.1.1 Metodika sběru dat.....	44
5.1.2 Předmět výzkumu a výběr respondentů	44
6 VYHODNOCENÍ A INTERPRETACE ZÍSKANÝCH DAT	46
ZÁVĚR.....	55
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	57
SEZNAM ZKRATEK.....	64
SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ.....	65
SEZNAM PŘÍLOH.....	66
PŘÍLOHY	67

Úvod

V minulosti se lidstvo potýkalo s epidemiemi, jako byl mor, cholera, černé neštovice nebo chřipka, avšak vývoj a velký pokrok v oblasti medicíny přinesl řešení. Pandemická situace prověřila, jak je člověk schopen fungovat v krizových situacích ohrožujících to nejcennější, jeho zdraví.

Stát jako celek plní mnoho úkolů, avšak ve chvíli pandemické situace je jeho hlavním a klíčovým úkolem ochrana obyvatel. V momentech, kdy nastane hrozba šíření infekční nemoci, má stát povinnost zajistit ochranu veřejného zdraví, stabilitu společnosti a ekonomiky, a to v souladu s právními a etickými předpisy. Stát má mnoho možností a nástrojů, které využívá při zajištění ochrany zdraví obyvatel, například zabezpečení dostatečných kapacit nemocnic či zajištění očkování a přístupu k lékům. Pandemie je krizová situace, kdy stát přistupuje k mimořádným opatřením tak, aby zajistil udržení veřejného pořádku (karanténa, nošení ochranných pomůcek, uzavření veřejných institucí a škol atd.). Pandemická situace ovlivňuje ve velké míře i oblast ekonomiky státu, způsobuje škody ve velkém rozsahu a povinností státu je chránit zaměstnanost obyvatel a poskytovat finanční výpomoc takovou, aby byla zajištěna ekonomická a společenská stabilita.

Stát nese v době pandemie a krizového řízení odpovědnost za poskytování pravdivých, včasných a zcela srozumitelných informací a zpráv veřejnosti. Dále pak má povinnost informovat o prevenci a dostupné pomoci. Pandemie však má mnohdy globální charakter a její výskyt se neomezuje pouze na jeden stát, je důsledkem rozšíření epidemie do dalších území. Úkolem státu je v takové situaci mezinárodní spolupráce, koordinace a sdílení informací s ostatními státy a jejich organizacemi.

Stát má mnoho povinností v krizových situacích, které vyžadují rychlou koordinaci, rozhodování a flexibilitu. Role veřejné správy je klíčová pro efektivní řízení krizových situací.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem práce je vyhodnotit přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje při řešení epidemiologické situace covidu-19 v Jihočeském kraji. Vedlejším cílem je charakterizovat krizové řízení a problematiku epidemií a pandemií. Autorem bylo téma zvoleno z důvodu poukázání na změny ve veřejné správě, které nastaly důsledkem příchodu epidemiologické situace covidu-19. Každá mimořádná či krizová situace přináší něco nového, ojedinělého a pro ni zcela specifického, avšak přináší také nové způsoby, metody a řešení. Co však přináší nejvíce, je zkušenost, která může být využitelná v další krizové situaci.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. Teoretická část se věnuje krizovému řízení a krizovému managementu v pandemické situaci covidu-19 z pohledu veřejné správy na úrovni územně samosprávných celků – krajských úřadů. Je zde uvedena odborná literatura, která se vztahuje k veřejné správě (státní správa i samospráva), k problematice pandemie a epidemie, a to převážně z národního pohledu na situaci. Dále jsou zde uvedeny metodiky, předpisy a nařízení, které se vztahují pouze k Jihočeskému kraji.

V praktické části práce jsou využity dvě metody, které byly zvoleny jako nejvíce vyhovující pro naplnění cíle práce. Jedná se o kvalitativní výzkum a následný sběr dat a metodu komparativní. Cílem kvalitativního výzkumu je pochopit, jak lidé vnímají, interpretují a reagují na různé sociální, kulturní a psychologické jevy. Výzkum se často zaměřuje na subjektivní zkušenosti, názory, hodnoty a postoje a vychází z empirických neboli měkkých dat (textů).¹ Kvalitativní dotazování je metoda sběru dat, která je založena převážně na otevřených otázkách, které umožňují respondentům popsat své názory a zkušenosti vlastními slovy. Dotazování může mít jasně stanovenou strukturu otázek ve formě dotazníku nebo se může jednat o volné rozhovory bez pevné struktury, avšak s pevně stanoveným účelem. Kvalitativní dotazování zahrnuje různé přístupy k pojetí dotazníků či rozhovorů (strukturovaný, polostrukturovaný, neformální konverzační rozhovor atd.).²

Komparativní metoda neboli metoda srovnávací je metodou, kdy můžeme porovnávat dva subjekty a na základě jejich srovnání můžeme interpretovat závěr. Nebo

¹ HENDL, Jan. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1997, s. 12. ISBN 80-7184-549-3.

² HENDL, Jan. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1997, s. 76. ISBN 80-7184-549-3.

v rámci této metody porovnáváme jeden předmět, ale z časového hlediska.³ Aby bylo možné využít komparativní metodu pro zvolený výzkum, je nutné přesné vymezení předmětu komparace, cíl výzkumu, kritéria a časový pojem.⁴

V této práci byla využita metoda dotazování, přesněji polostrukturované řízené rozhovory, protože bylo vzhledem k cíli práce žádoucí získat osobní zkušenosti a názory oslovených respondentů. S vybranými respondenty v počtu pěti osob byly provedeny řízené rozhovory. Jedná se o zaměstnance Krajského úřadu Jihočeského kraje vykonávající různé funkce a o voleného představitele. Rozhovory byly realizovány osobně nebo telefonicky v prostorách budov Krajského úřadu Jihočeského kraje a byly zaměřeny na změny způsobu řízení a práce v období pandemie (komunikace s veřejností, ochranné pomůcky, elektronizace státní správy, práce z domova atd.). Polostrukturované řízené rozhovory jsou flexibilní metodou, neboť je možné v případě potřeby klást doplňující otázky a prozkoumat tak různé směry hovoru. Rozhovor tvořilo vždy 10 stejných otázek pro každého dotazovaného a probíhal v období září–říjen 2024. Získaná data (odpovědi) byla následně vyhodnocena a na jejich základě zodpovězeny dvě výzkumné otázky, které vycházejí z cíle práce a jsou jeho doplňujícím nástrojem. Otázky rozhovoru byly sestaveny na základě výzkumných otázek.

1. výzkumná otázka

Jaká krizová opatření byla přijata Krajským úřadem Jihočeského kraje během pandemie covidu-19?

2. výzkumná otázka

Jak efektivní byla komunikace Krajského úřadu Jihočeského kraje během pandemie covidu-19?

Následně byla aplikována metoda komparativní, která srovnává činnost a řízení krajského úřadu během tří období: před pandemií, v jejím průběhu a po pandemii. Prostřednictvím této metody bylo možno poukázat na změny a odlišnosti jednotlivých činností a jejich proměnlivost v čase. V závěru práce pak bylo možné vyhodnotit silné a slabé stránky v postupu Krajského úřadu Jihočeského kraje při pandemii a navrhnout případné doporučení v oblasti krizového řízení. Pandemie covidu-19 nepřinesla pouze opatření, ale především posun pro veřejnou správu, a to v mnoha ohledech.

³ JANDOUREK, Jan. *Průvodce sociologií*. Praha: Grada, 2008, s. [49]. ISBN 978-80-247-29-6.

⁴ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Úvod do současné politologie: [srovnávací analýza demokratických politických systémů]*. Praha: Portál, 2007, s. [21]. ISBN 978-80-7367-348-2.

2 Veřejná správa – teoretická část práce

Podle Hendrycha je veřejná správa neboli veřejná administrativa pojem, který je velmi složité charakterizovat a popsat v obecné rovině. Jedná se o širokou oblast, která není mnohdy vnímána jako oblast pozitivní, zejména z důvodu složité byrokracie. Termín veřejná správa není v odborné literatuře a legislativně používán dlouho, dříve byl používán pouze pojem státní správa, kterou vykonávaly pouze státní orgány a staraly se tím o obecné blaho.⁵ Podle Dubna má kvalita veřejného sektoru přímý vliv na lidský život ve všech jeho úrovních. Svou činností ovlivňuje globalizaci, ekonomiku, demografii, propojuje politické a sociologické vazby.⁶

Dle Kadeřábkové se mnoho autorů ve svých odborných publikacích snažilo velmi přesně popsat oblast veřejné správy, její činnosti a funkce, avšak nejedná se o oblast, kterou lze jednoduše charakterizovat. Autorka ve své publikaci popisuje správu jako ucelený komplex aktivit, které jsou vykonávány z hlediska jasně stanoveného cíle za účelem zajištění veřejného zájmu. Při plnění stanovených cílů je dodržována platná legislativa.⁷

Veřejnou správu vykonává stát prostřednictvím svých orgánů na základě moci výkonné a dalších kompetencí veřejnoprávních korporací. Činnost veřejné správy je řízena souborem zákonů a závazných pravidel chování, které jsou souhrnně označovány termínem správní právo. Jedná se o subsystém právního řádu.⁸

Veřejná správa je nejrychlejším prvkem funkčního vývoje pokrokového státu a podléhá nepřetržité inovaci a změnám. Způsob, jakým se veřejná správa vyvíjí, závisí na kultuře a tradicích dané země. Měla by být decentralizovaná a transparentní.⁹

Obecně lze říci, že veřejná správa zajišťuje správní činnost, do které lze zahrnout veškerou činnost týkající se veřejných služeb a věcí veřejného zájmu. V České republice ji dělíme na státní správu a samosprávu.

⁵ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. V Praze: C.H. Beck, 2003, s. 4. ISBN 80-7179-671-9.

⁶ DUBEN, Rostislav. *Veřejný sektor, I: Charakteristika a teoretická východiska*. V Praze: Oeconomica, 2003, s. 72. ISBN 80-245-0588-6.

⁷ KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava, Pavel MATES a Jiří GROSPIC. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha: Codex Bohemia, 1998, s. 211. ISBN 80-85963-69-8.

⁸ SCHELLE, Karel. *Základy veřejného práva*. Brno: Doplněk, 1993, s. 83. ISBN 80-85765-04-7.

⁹ WOKOUN, René. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha: IFEC, 2001, s. 237. ISBN 80-86412-08-3.

2.1 Státní správa

Státní správa je prováděna orgány státu. Ve vyspělé a pokrokové zemi by měla být politicky neutrální, odborná a kvalitní. Jejím úkolem je provádění výkonné moci státu.¹⁰ V České republice je státní správa tvořena souborem orgánů a společností, které plní úkoly a tím zajišťují fungování státu. Hlavními orgány jsou ministerstva, jejichž činnost je řízena zákony a nařízeními vlády.

Podle Průchy lze na státní správu nahlížet jednak z hlediska organizačního přístupu (realizace moci výkonné), jednak také funkčně. Z těchto hledisek tedy lze státní správu chápat jako „*organizující a mocensko-ochrannou činnost státu výkonného, podzákonného a nařizovacího charakteru, jež se realizuje ve vztazích, v nichž na jedné straně vystupují státní orgány, které tuto činnost vykonávají, a na straně druhé objekty působení státní správy, vůči nimž je tato správa vykonávána jako státně mocenská činnost*“.¹¹

2.2 Samospráva

Samospráva je prováděna a zajišťována územními samosprávnými celky nebo též veřejnoprávními spolky, korporáty. Podle Pekové má územní samospráva podobu veřejné vlády a veřejné správy. Prostřednictvím územní samosprávy občané příslušného území zajišťují své potřeby v souladu s právní legislativou. Prostřednictvím těchto veřejných korporátů mají občané možnost zapojit se do řízení veřejných financí a podílet se na kontrole a hospodaření veřejného sektoru.¹²

Územní samosprávu lze jednoduše charakterizovat jako řízení vymezeného území, které je menší než stát, v souladu s platnou legislativou a nastavenou ekonomikou. Samospráva je nejjednodušším nástrojem, jak vykonávat právo občanů a tím se účastnit na řízení veřejných otázek a problematik. Základním dokumentem samosprávy je ústava a vybrané platné zákony vztahující se ke konkrétnímu území.¹³

V České republice dělíme územně samosprávné celky na obce a kraje. Jak již z názvu vyplývá, tyto samosprávné celky mají právo na samosprávu, což v praxi

¹⁰ NEDOROST, Libor. *Základy práva*. Praha: Eurolex Bohemia, 2003, s. 389. ISBN 80-86432-53-X.

¹¹ Průcha, P.: *Správní právo. Obecná část*. 6. vyd. Brno: Masarykova univerzita a Doplněk, 2004, s. 62.

¹² PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2002, s. 71. ISBN 80-86395-21-9.

¹³ PAVLÁK, Miroslav. *Nauka o veřejné správě*. Plzeň: Západočeská univerzita, Katedra celoživotního vzdělávání, 2003, s. 14. ISBN 80-7082-995-8.

znamená, že rozhodují o svých záležitostech ve vlastní kompetenci, avšak musejí být v souladu se stanovenými zákony. Obce jsou základními orgány územně samosprávných celků, disponují vlastním svým majetkem a veřejně pečují o blaho svých občanů. Bakalářská práce je zaměřena na pandemickou situaci z hlediska vyšších územně samosprávných celků, kterými jsou kraje.

Kraje jako vyšší územně samosprávní celky jsou řízeny volenými orgány – zastupitelstvy, jejichž funkční období je čtyřleté. Zastupitelstvo má vždy jasně vymezený rozsah své působnosti a v rámci svých kompetencí může uveřejňovat obecně závazné vyhlášky.¹⁴ Jedná se o veřejnoprávní společnost, která má postavení právnické osoby. Disponuje vlastním majetkem a vlastním rozpočtem v rámci platné legislativy. Pro tento druh korporátu je charakteristickým prvkem území, obyvatelstvo a soubor orgánů, jejichž prostřednictvím jedná.¹⁵ Spolupracuje s obcemi při výkonu samostatné působnosti, avšak do jejich samostatné působnosti nezasahuje.

2.3 Jihočeský kraj z pohledu samosprávy

Jihočeský kraj představuje území, které se nachází v jižní části České republiky a je jejím druhým největším krajem. Je tvořen sedmi okresy (České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor) s celkem 623 obcemi, v nichž žije více než 630 000 obyvatel. Státní správa Jihočeského kraje prošla mnoha změnami a velkým historickým vývojem, než získala současnou podobu. Před vznikem současného Jihočeského kraje existoval v letech 1949–1960 Českobudějovický kraj, který byl součástí tehdejšího správního rozdělení státu. V roce 1960 došlo k reorganizaci správního systému a vznikl Jihočeský kraj, který existoval až do roku 1990, kdy byly kraje jako správní orgány zrušeny a vznikly okresní úřady. Ty však netrvaly dlouho (zanikly k 31. 12. 2002) a opět došlo k velmi rozsáhlé reorganizaci státní správy. Současný Jihočeský kraj byl obnoven v roce 2001 a jeho sídlem se staly České Budějovice. Jihočeský kraj zastupuje navenek hejtman nebo hejtmanka a spravuje jej krajský úřad. V současné době zastupuje Jihočeský kraj hejtman MUDr. Martin Kuba, který je již čtvrtým hejtmanem v pořadí od vzniku kraje.¹⁶

¹⁴ SCHELLE, Karel. *Základy veřejného práva*. Brno: Doplněk, 1993, s. 81. ISBN 80-85765-04-7.

¹⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003: včetně úplného znění obecního a krajského zřízení*. Praha: Linde, 2003, s. 77.

¹⁶ *Encyklopedie Českých Budějovic*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.encyklopedie.cbudejovice.cz/clanek/statni-sprava>. [cit. 2024-11-02].

2.3.1 Krajský úřad Jihočeského kraje

Krajský úřad Jihočeského kraje vznikl na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Tento zákon stanovil vznik krajů jako územních samosprávných celků, které mají vlastní orgány a kompetence. Jihočeský kraj jako takový začal fungovat od 1. ledna 2001, kdy nabyl účinnosti zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. Krajský úřad Jihočeského kraje vykonává jak samosprávné, tak státní správní funkce. Úřad je tvořen ředitelem a zaměstnanci kraje, kteří plní úkoly uložené zastupitelstvem a radou kraje. Kromě toho napomáhá činnosti výborů a komisí. Úřad se zabývá širokou škálou oblastí, včetně dopravy, ekonomiky, evropských záležitostí, majetkové správy, informatiky, kultury, právních záležitostí, regionálního rozvoje, sociálních věcí, školství, veřejných zakázek, zdravotnictví a životního prostředí. Samosprávné i státní správní funkce vykonává prostřednictvím 17 odborů, každý z nich má své specifické zaměření a pravomoci při výkonu státní správy a samosprávy.¹⁷

Krajský úřad Jihočeského kraje se také zaměřuje na krizové řízení, které zahrnuje přípravu a realizaci opatření pro řešení krizových situací. To zahrnuje například havarijní připravenost, ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti, ale i řešení epidemií.

¹⁷ JIHOČESKÝ KRAJ. *Krajský úřad Jihočeského kraje*. Online. Wwww.kraj-jihocesky.cz. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/krajsky-urad/zakladni-informace-o-krajskem-uradu-jihoceskeho-kraje>. [cit. 2024-10-11].

3 Krizové řízení

Krizové řízení nebo též krizový management prezentuje komplexní souhrn přístupů, názorů, zkušeností, doporučení a specifikací, které manažeři a odborníci využívají jako nástroje k překonání nebo usměrnění vzniklých krizových situací nebo na budoucí přípravu v rámci preventivních opatření. Jedná se o způsob odvrácení vzniklých rizik a hrozeb nebo jejich přijetí, avšak s minimálními dopady. Krizové řízení stejně jako samotné řízení si prošlo a prochází neustálým vývojem tak, jak se vyvíjelo a neustále vyvíjí lidstvo samo.¹⁸ Vznik názvu krizový management je spjat s rokem 1962, konkrétně s karibskou krizí, ze které se vyvinul střet mezi USA a SSSR. Tehdejší prezident J. F. Kennedy se prostřednictvím pracovní skupiny snažil eliminovat rizikové faktory, které způsobují vzájemnou konfrontaci.¹⁹

Funkce krizového managementu tkví zejména v rozboru hrozeb, sestavení návrhu řešení mimořádných stavů, nastavování opatření eliminujících vznik hrozeb nebo maximálně snižujících jejich dopad. Dále do činností krizového řízení lze zařadit zajištění spolupráce všech složek a orgánů tak, aby byl splněn určený cíl. Management provádí analýzu odlišností mezi plánovaným a skutečným stavem.²⁰

V České republice je krizové řízení upraveno zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), který stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě na krizové situace a jejich řešení. Tento zákon také definuje pojmy jako krizová situace, krizové opatření a kritická infrastruktura.²¹

Pojetí neboli struktura krizového řízení vychází z tzv. krizových zákonů, které jsou součástí schválené Bezpečnostní strategie České republiky a nabyly účinnosti dne 1. 1. 2001. Při řešení krizových a mimořádných situací musejí zastupitelstva územně samosprávných celků vycházet a postupovat dle určitých zákonů, kterými jsou například

¹⁸ ANTUŠÁK, Emil a Zdeněk KOPECKÝ. *Úvod do teorie krizového managementu I.* V Praze: Oeconomica, 2003, s. 18. ISBN 80-245-0548-7.

¹⁹ ANTUŠÁK, Emil a Zdeněk KOPECKÝ. *Úvod do teorie krizového managementu I.* V Praze: Oeconomica, 2003, s. 13. ISBN 80-245-0548-7. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:f2609a50-0c49-11e3-a616-5ef3fc9bb22f>

²⁰ DVORÁK, Jiří, Vysoké učení technické v Brně a Nottingham Business School. *Úvod do krizového managementu.* Brno: Zdeněk Novotný, 2003, s. 38. ISBN 80-86510-76-X. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:434b9e30-6290-11e5-81eb-001018b5eb5c>

²¹ ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 73, s. 3652–3673.

zákon o vodách, zákon o požární ochraně, zákon o integrovaném záchranném systému a podobně.²²

Krizové zákony v České republice zahrnují několik klíčových právních předpisů, které upravují postupy a opatření při krizových situacích. Krizový zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, stejně jako práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace a jejich řešení. Krizový zákon také zahrnuje ochranu kritické infrastruktury a zapracovává příslušné předpisy Evropské unie. V případě krizových situací, jako jsou přírodní katastrofy nebo jiné mimořádné události, může tento zákon omezit některá práva a svobody občanů na nezbytně nutnou dobu a v nezbytném rozsahu.²³

Krizový zákon přesně stanovuje pravomoci orgánů krizového řízení. Mezi hlavní orgány patří:

1. vláda,
2. ministerstva,
3. kraje,
4. obce s rozšířenou působností (ORP).

Vláda v případě krizového řízení může například nařídit evakuaci osob a majetku z evakuovaného území, zakázat vstup, pohyb a pobyt osob na vymezených místech a územích, přijímá opatření k ochraně státních hranic, nařizuje přemístění osob ve vazbě, nařizuje přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a složek integrovaného záchranného systému (IZS), nasazuje vojáky v činné službě, zakazuje provádění plateb v cizí měně či převodu finančních prostředků do zahraničí atd.²⁴

Ministerstva jako další orgán, který je činný v krizovém řízení, mají dle krizového zákona také své nezastupitelné role. V rámci krizového řízení (během příprav i využití v praxi) zřizují pracoviště krizového řízení, zpracovávají krizový plán, zřizují krizový štáb, spolupracují s krajskými úřady a obcemi s přenesenou působností atd.²⁵ Krajské úřady, prostřednictvím hejtmána, zřizují a řídí bezpečnostní radu kraje, zřizují a řídí krizový štáb, schvalují krizový plán kraje po projednání v bezpečnostní radě atd.²⁶

²² REKTOŘÍK, Jaroslav, Jan ŠELEŠOVSKÝ, Institut pro místní rozvoj (Praha, Česko) a Masarykova univerzita. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy, IV. díl: Strategie, komunikace, řízení*. Brno: Masarykova univerzita, 2002, s. 65.

²³ Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). 2000. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.

²⁴ § 6 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

²⁵ § 7 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

²⁶ § 14 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Obce s rozšířenou působností také postupují dle krizového zákona. Osobou, která řeší krizové situace v rámci ORP a zajišťuje veškeré činnosti související s krizovým řízením, je starosta. Starosta zřizuje a řídí krizový štáb, plní úkoly stanovené hejtmánem a orgány krizového řízení, má odpovědnost za informační a komunikační prostředky stanovené ministerstvem vnitra.²⁷

Na základě tohoto zákona vznikl krizový štáb, orgán, jehož úkolem je koordinace a řízení činnosti při řešení krizových situací, které mohou ohrozit bezpečnost, zdraví obyvatelstva, majetek, životní prostředí aj. Krizový štáb se dělí na jednotlivé úrovně, a to národní, krajské a místní.

Z národního pohledu je krizový štáb označován jako Ústřední krizový štáb vlády. Ústřední krizový štáb vlády je pracovním orgánem vlády, jeho prostřednictvím dochází k řešení krizových událostí, např. stavu nouze, ohrožení státu nebo válečného stavu. Štáb, který má 28 členů, aktivuje předseda vlády, či místopředseda v případě jeho nepřítomnosti. Předsedou Ústředního krizového štábu je v případě vojenského ohrožení ministr obrany, v ostatních případech ministr vnitra. Operačním místem výkonu práce je Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra, na které se členové musejí dostavit do 120 minut od aktivace.²⁸

Krizový zákon neurčuje orgánům krizového řízení jen zřízení krizového štábu, ale také vypracování krizového plánu v písemné i elektronické verzi. Krizový plán je tvořen dokumenty, kterými stát zajišťuje úkoly při vzniku nebo po vzniku krizových situací. Jeho zpracování zahrnuje oblasti ochrany obyvatelstva jako celku, dále ochranu vnitřní bezpečnosti, ochranu ekonomiky a ochranu funkčnosti státní správy. Krizový plán musí být zpracován tak, aby byla zohledněna nutnost úzké spolupráce převážně mezi ministerstvy a územně samosprávnými celky (kraje a obce). Orgány, které dle krizového plánu zajišťují velmi úzkou spolupráci jsou tzv. bezpečnostní rady, v jejichž čele stojí předseda, z hlediska krajů je to volená funkce hejtmána, z hlediska obcí je to volená funkce starosty.²⁹

²⁷ § 14 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

²⁸ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statut Ústředního krizového štábu – příloha č. 78 usnesení vlády*. Online. 2022. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/ustredni-krizovy-stab/ustredni-krizovy-stab-51792/>. [cit. 2024-11-08].

²⁹ REKTOŘÍK, Jaroslav, Jan ŠELEŠOVSKÝ, Institut pro místní rozvoj (Praha, Česko) a Masarykova univerzita. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy, IV. díl: Strategie, komunikace, řízení*. Brno: Masarykova univerzita, 2002, s. 71. ISBN 80-210-2957-9. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:4b1956f9-fd63-4c78-abcc-8e1a389281b8>

3.1 Krizové řízení Jihočeského kraje

V Jihočeském kraji je krizové řízení řízeno Krajským úřadem Jihočeského kraje, přičemž klíčovou roli má Krizový štáb Jihočeského kraje a Bezpečnostní rada Jihočeského kraje, v obou případech stojí v čele hejtman.³⁰

3.1.1 Krizový štáb Jihočeského kraje

Krizový štáb je orgánem kraje, jehož hlavním úkolem je koordinace a řízení krizových opatření na úrovni kraje v rámci České republiky. Krizový štáb Jihočeského kraje byl zřízen rozhodnutím hejtmána Jihočeského kraje č. 2/2020 ze dne 17. 12. 2020. Krizový štáb je využíván hejtmánem při řešení mimořádné nebo krizové situace vzniklé ve větším měřítku, tedy v rámci kraje nebo jeho části.³¹

Složení krizového štábu:

1. hejtman Jihočeského kraje – funkce předsedy (1. náměstek hejtmána je zástupcem hejtmána v jeho nepřítomnosti),
2. tajemník bezpečnostní rady kraje,
3. ostatní členové bezpečnostní rady kraje,
4. členové stálé pracovní skupiny,
5. členové speciálních odborných komisí.

Do krizového štábu hejtman jmenuje a odvolává jednotlivé členy dle potřeby a druhu mimořádné nebo krizové situace. Krizový štáb zasedá v hlavní budově Krajského úřadu Jihočeského kraje (ul. U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice), v sálu zastupitelstva, a to v případě, že hejtman nerozhodne o jiném místě setkání. Krizový štáb Jihočeského kraje dle krizového plánu velmi úzce spolupracuje s ostatními kraji a především s Ústředním krizovým štábem. Součástí je tzv. stálá pracovní skupina krizového štábu kraje. Náklady spojené s činností krizového štábu jsou hrazeny z rozpočtu kraje. Členství v krizovém štábu zaniká ukončením volebního období hejtmána, pokud hejtman členství dané osobě neprodlouží.³²

Součástí krizového štábu je i v případě potřeby tzv. speciální odborná komise. Tuto komisi tvoří Povodňová komise Jihočeského kraje, která je začleněna do krizového

³⁰ Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu RŘ/55/REDI: Příprava a řešení mimořádných krizových situací. Interní dokument. 12. 9. 2024. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024.

³¹ Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu RŘ/55/REDI: Příprava a řešení mimořádných krizových situací. Interní dokument. 12. 9. 2024. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024.

³² Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu RŘ/55/REDI: Příprava a řešení mimořádných krizových situací. Interní dokument. 12. 9. 2024. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024.

štábu v případě vyhlášení stavu nebezpečí nebo nouze. Krajská epidemiologická komise Jihočeského kraje je součástí krizového štábu v případě přítomnosti infekční nákazy.³³

Organizační struktura Krizového štábu Jihočeského kraje je znázorněna v příloze č. 1.

3.1.2 Bezpečnostní rada Jihočeského kraje

Členové Bezpečnostní rady Jihočeského kraje jsou zároveň členy Krizového štábu Jihočeského kraje, která vznikla Rozhodnutím hejtmána č.1/2020 ze dne 17. 12. 2020. Bezpečnostní rada kraje se tedy skládá z představitelů krajské samosprávy, bezpečnostních složek a dalších institucí, jejichž společným cílem je ochrana a bezpečnost kraje. Působí jako poradní orgán hejtmána, který stojí v jeho čele ve funkci předsedy a jmenuje členy do tohoto poradního orgánu (písemnou formou). Jedná se o 10 osob, které zastávají různorodé funkce:

1. hejtman,
2. náměstek hejtmána,
3. ředitel Krajského úřadu Jihočeského kraje,
4. vedoucí odboru zdravotnictví,
5. vedoucí oddělení krizového řízení,
6. ředitel Krajského ředitelství Policie Jihočeského kraje,
7. ředitel Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje,
8. ředitel Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje,
9. ředitel Krajského vojenského velitelství Jihočeského kraje,
10. ředitel závodu Horní Vltava.

Bezpečnostní rada se setkává minimálně 2x ročně, v případě potřeby však i mimo tento pravidelný interval.³⁴

Mezi hlavní činnosti bezpečnostní rady kraje patří příprava na krizové situace, vyhodnocování a analýza rizik, koordinace činností při krizových situacích, zajištění komunikace a vzájemné spolupráce mezi jednotlivými institucemi. Dále pak projednání plánu krizového, havarijního, pandemického atd. Aktivně spolupracuje s Bezpečnostní radou státu a bezpečnostními radami dalších institucí (kraje, obce s rozšířenou

³³JIHOČESKÝ KRAJ. *Krizové řízení*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj/krizove-řízení#krizovy-stab-kraje>. [cit. 2024-11-15].

³⁴JIHOČESKÝ KRAJ. *Krizové řízení*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj/krizove-řízení#bezpecnostni-rada-kraje>. [cit. 2024-11-16]

působností). V případě vzniku krizové situace posuzuje její rozměr a navrhuje vyhlášení nouzového stavu a jeho případný rozsah.³⁵

Jednání Bezpečnostní rady Jihočeského kraje nebo jen jeho příprava se řídí jednacím řádem bezpečnostní rady kraje. Jedná se o vnitřní předpis neboli pracovní plán Bezpečnostní rady Jihočeského kraje, který na daný kalendářní rok sestavuje sekretariát rady. Tento pracovní plán je sestavován na základě různých podnětů. Nejčastěji je to však na pokyn hejtmana. Dále pak na základě každoročních závazků kraje, kterými se snaží eliminovat či snižovat důsledky krizových a mimořádných situací atd. Pracovní plán Bezpečnostní rady Jihočeského kraje schvaluje hejtman, a to na základě doporučení Bezpečnostní rady Jihočeského kraje. Jednání Bezpečnostní rady Jihočeského kraje tedy probíhají na základě výzvy sekretariátu a hejtmana, který stanovuje termín, čas a místo setkání. Vycházejí však z údajů uvedených pracovním plánem a z aktuálně vzniklé problematiky. Sekretariát zasílá program minimálně 25 dní před plánovaným setkáním, v případě vzniku ohrožení se bezpečnostní rada kraje schází okamžitě. Materiály, které projednává Bezpečnostní rada Jihočeského kraje, jsou neveřejného charakteru (pokud hejtman nerozhodne jinak), zpracované v písemné formě a dle platných zákonů.³⁶

3.2 Krizové řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje

V čele Krajského úřadu Jihočeského kraje stojí ředitel, který je zároveň členem Krizového štábu Jihočeského kraje a zároveň členem Bezpečnostní rady Jihočeského kraje. Jeho primárním úkolem je řídit krajský úřad v případě krizové nebo mimořádné situace a tím zajistit činnosti související s výkonem samosprávy a státní správy v přenesené působnosti. V rámci krizového řízení ředitel Krajského úřadu Jihočeského kraje určuje místo výkonu práce, a to v případě, že stávající budovy není možné obývat, a vystupuje jako nadřízený vůči zaměstnancům, tj. kontroluje jejich pracovní výkon a odvedenou práci. Jeho další činností je při výskytu mimořádné nebo krizové situace vyčíslit majetkovou škodu, kterou dané ohrožení přineslo, a dohlíží na zajištění režimu o utajovaných informacích.³⁷

³⁵ ČESKO. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2024-11-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

³⁶ *Rozhodnutí hejtmana Jihočeského kraje č. 1/2020: Příloha č. 2 – Jednací řád Bezpečnostní rady Jihočeského kraje*. Interní dokument. 17. 12. 2020. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2020.

³⁷ *Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu RŘ/55/REDI: Příprava a řešení mimořádných krizových situací*. Interní dokument. 12. 9. 2024. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024.

Krajský úřad Jihočeského kraje v rámci krizového řízení klade velký důraz na předcházení a zmírnění dopadů mimořádných nebo krizových situací. Ředitel Krajského úřadu Jihočeského kraje vydal rozhodnutí ředitele č. RŘ/55/REDI „*Příprava a řešení mimořádných událostí a krizových situací*“ vztahující se k činnosti krajského úřadu při přípravě nebo řešení mimořádných a krizových situací. Toto rozhodnutí ředitele je zcela v souladu s platnou legislativou (zákon č.129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení krizového zákona atd.). Rozhodnutí ředitele rovněž upravuje způsob realizace úkolů před skončením a po skončení mimořádné události nebo krizové situace. Krajský úřad Jihočeského kraje zabezpečuje Krizovému štábu Jihočeského kraje a Bezpečnostní radě Jihočeského kraje administrativní a organizační podmínky nejen při řešení mimořádných a krizových situací, ale již při přípravě na tato možná ohrožení. Krizový štáb Jihočeského kraje má přesně stanovenou organizační strukturu na základě organizačního řádu (jedná se konkrétně o vnitřní předpis organizace RŘ/99/REDI).³⁸

Krajský úřad Jihočeského kraje je rozdělen na jednotlivé odbory a jejich oddělení, obě tyto složky jsou zařazeny do Odborné pracovní skupiny, která je součástí Krizového štábu Jihočeského kraje. Vedoucí konkrétních odborů, které mají své specifické a jasně dané činnosti jak v samostatné, tak v přenesené působnosti, stojí v čele příslušné Odborné pracovní skupiny. Jejich hlavním úkolem v krizových a mimořádných situacích je zajištění potřebných odborných podkladů, které vyžaduje Krizový štáb Jihočeského kraje, zpracování podkladů pro havarijní a krizový plán Jihočeského kraje. Mezi vedlejší úkoly lze zařadit zpracování agendy vlastní Odborné skupiny a předávání podkladů Stálé pracovní skupině Jihočeského kraje, vyčlenění konkrétních odborných zaměstnanců na svém odboru pro zpracování podkladů ve stavu ohrožení, účast na zasedání Krizového štábu Jihočeského kraje, podání odborných informací řediteli krajského úřadu a veřejnosti atd.³⁹

³⁸ *Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu RŘ/55/REDI: Příprava a řešení mimořádných krizových situací.* Interní dokument. 12. 9. 2024. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024

³⁹ *Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu RŘ/55/REDI: Příprava a řešení mimořádných krizových situací.* Interní dokument. 12. 9. 2024. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024

4 Epidemie a pandemie

Dle národního zdravotnického portálu je pojem epidemie charakterizován jako infekční onemocnění, které dopadá na velký počet lidí v určité oblasti a šíří se velice rychle.⁴⁰ Lékařský slovník popisuje epidemii jako nemoc nebo událost, jenž působí na zdraví v určité oblasti nebo skupině a její výskyt převyšuje běžný výskyt v dané oblasti nebo skupině v rámci ročního období.⁴¹

Národní zdravotní informační portál (NZIP) uvádí, že za epidemii není považováno pouze infekční onemocnění, ale i například otrava nebo exploze (otrava jídlem nebo chemikáliemi) či neinfekční onemocnění, jako je obezita nebo diabetes, pokud jejich výskyt nevzroste v určité populaci.⁴²

Krajská hygienická stanice Plzeňského kraje definuje pojem pandemie jako epidemii, jejíž výskyt je enormní, přesahující velké území v určitém časovém období. Pandemii vyhláší mezinárodní zdravotnické instituce, nikoliv instituce dané země, a sice European Centre for Disease Prevention and Control (Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí) a World Health Organization (Světová zdravotnická organizace). Právě Světová zdravotnická organizace (WHO) na základě evidence o průběhu a výskytu infekčního onemocnění, které bylo pojmenováno covid-19, dne 11. března 2020 prohlásila toto onemocnění za pandemii.⁴³

Světová zdravotnická organizace (WHO) uvádí, že počet případů potřebný k vyhlášení stavu epidemie se zcela odvíjí od mnoha faktorů a není konkrétně stanoveno číslo u každého onemocnění, od kterého se stav označuje jako epidemie. Mezi hlavní faktory, které jsou stěžejní pro toto označení, patří například:

1. Typ onemocnění – onemocnění, která jsou považována za vysoce nakažlivá, mohou být považována za epidemii již při výskytu několika desítek případů a onemocnění, která jsou nakažlivá méně, mají vyšší hranici v počtu případů.

⁴⁰ NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL – NZIP. *Epidemie*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/1509>. [cit. 2024-11-18]

⁴¹ VELKÝ LÉKAŘSKÝ SLOVNÍK. *Epidemie*. Online. 2020. Dostupné z: <https://lekarske.slovniky.cz/pojem/epidemie>. [cit. 2024-11-18]

⁴² NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL – NZIP. *Covid-19*. Online. 2020, 21.12.2021. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/vyhledavani?query=infek%C4%8Dn%C3%AD+onemocn%C4%9Bn%C3%AD&sort=newest&page=2&cat%5B%5D=162&show=10>. [cit. 2024-11-20]

⁴³ KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE PLZEŇ. *Pojem epidemie*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.khsplzen.cz/wp-content/uploads/2021/11/Pojem-epidemie.pdf>. [cit. 2024-11-20]

2. Běžná úroveň výskytu – pokud se onemocnění vyskytuje běžně v jisté oblasti, například sezónní onemocnění, epidemie se vyhláší až v případě překročení stanovené hranice.
3. Geografický výskyt – za pandemii může být označeno onemocnění, které se hojně vyskytuje v malém území, např. vesnici, avšak ve větším území, např. ve městě, by počet onemocnění za epidemii označován nebyl.

V České republice je nejčastějším hojně vyskytovaným onemocněním chřipka. U tohoto onemocnění je stav pandemie vyhlášen tehdy, pokud počet nemocných přesáhne 1 600 až 1 800 případů na 100 000 obyvatel. U méně častých nebo nově vzniklých onemocnění může být pandemie vyhlášována již při výskytu několika málo případů. Každá země a zdravotnická instituce stanovuje své vlastní limity pro vyhlášení epidemie, a to na základě dat o výskytu onemocnění a jeho nebezpečnosti pro člověka.⁴⁴

Z jednotlivých odborných výkladů a definic můžeme konstatovat, že za epidemii je označován stav, kdy počet případů konkrétního onemocnění nebo zdravotního jevu v určitém časovém období a na určitém místě výrazně převyší běžný očekávaný stav. Za pandemii je považován stav, kdy se onemocnění rozšíří do více kontinentů, postihne lidstvo celosvětově a v určitý čas. Jednoduše lze říci, že epidemie je omezena na konkrétní oblast nebo populaci a pandemie je stav překračující hranice států a má globální charakter a dopad. Dle knihy *Global Catastrophic Risks* je stav pandemie blíže specifikován takto: „*Pokud je nemoc doslova pandemická, je zřejmé, že je provázena vysokou morbiditou, tzn. velká část lidské populace se nakazí v krátkém časovém úseku.*“⁴⁵

Nejčastějšími formami epidemie a pandemie jsou infekční onemocnění. Tyto formy mají poměrně dlouhou historii. Počátek výskytu se datuje k období okolo 12 tisíc let př. n. l. Mezi hlavní příčiny epidemie a pandemie řadíme mobilitu obyvatel a domestikaci divokých zvířat. V minulosti se lidstvo potýkalo s epidemiemi moru, spalniček, neštovic a cholery, k šíření docházelo převážně podél obchodních cest. V rámci rozvoje lodní dopravy se epidemie rozrostla až v pandemii, neboť nemoci se šířily napříč kontinenty. S rozvojem lidské populace a nástupem globalizace došlo k přirozenému rozvoji lodní, letecké a železniční dopravy. Tím však enormně vzrostly pandemie infekčních onemocnění. Epidemie a pandemie existovaly, existují a budou

⁴⁴ SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE. *COVID-19*. Online. 2021. Dostupné z: https://www.who.int/europe/health-topics/coronavirus#tab=tab_1. [cit. 2024-11-22]

⁴⁵ Bostrom, Nick a Čirković, Milan M. 2008. *Global Catastrophic Risks*. Oxford: Oxford University Press, s. 291–292.

existovat, a ačkoli zásadní prevence prozatím neexistuje, je možné se na ně pomocí krizového managementu dobře připravit a snižovat tak jejich dopad.⁴⁶

Pandemiemi, které se zapsaly hluboko do historie právě z důvodu svého rozsahu působení a velkého počtu úmrtí, které způsobily, byly například: černá smrt neboli morová pandemie, která zabila miliony lidí v Evropě a Asii, španělská chřipka neboli chřipková pandemie, která usmrtila až 50 milionu lidí, a pandemie covidu-19, která způsobila zásadní změny lidské populace.

4.1 Pandemický plán České republiky

Je možné jednoduše konstatovat, že lidstvo prošlo od svého vzniku enormním vývojem a současný člověk čerpá z událostí a zkušeností, které přinesla minulost. Lidský život má v civilizovaném světě, do něhož se Česká republika řadí, velký význam a vláda prostřednictvím všech svých orgánů jako nástrojů krizového řízení se neustále připravuje na příchod možných hrozeb tak, aby došlo k největší ochraně obyvatelstva. Na základě podnětů, které přinesly pandemie v minulosti, vydala vláda prostřednictvím Ministerstva zdravotnictví České republiky strategický dokument s názvem „*Pandemický plán České republiky*”.

Pandemický plán České republiky byl poprvé vydán v roce 2001 jako reakce na chřipkovou pandemii. Od svého vzniku prošel plán již čtvrtou aktualizací a v současné době vláda na svých webových stránkách zveřejňuje čtvrté vydání tohoto dokumentu (aktualizace proběhla během pandemie covidu-19). Cílem pandemického plánu České republiky je zajistit koordinovaný přístup k ochraně obyvatelstva v případě pandemie. Tento strategický plán určuje postupy, opatření a odpovědnosti jednotlivých institucí při řešení epidemiologické situace, která může mít rozsáhlý dopad na zdraví, ekonomiku a sociální stabilitu země.⁴⁷

Pandemický plán České republiky obsahuje tyto základní faktory:

1. monitoring a identifikace nových případů prostřednictvím laboratorních testů,
2. zajištění koordinace mezi ministerstvy, krajskými hygienickými stanicemi aj.,
3. zavedení karanténních a hygienických opatření,
4. posílení kapacit nemocnic, podpora a výroba ochranných pomůcek a léků,

⁴⁶ KŘÍŽ, Jaroslav. COVID-19, HISTORIE A PŘÍČINY PANDEMIÍ. Online. Dostupné z: [https://doi.org/Státní zdravotnická organizace](https://doi.org/Státní_zdravotnická_organizace). [cit. 2024-11-23]

⁴⁷ PANDEMICKÝ PLÁN ČESKÉ REPUBLIKY. Ministerstvo zdravotnictví ČR. Vytvořen 18. 10. 2011. Poslední aktualizace 11. 7. 2020. Dostupný na: <https://www.mzcr.cz/pandemicky-plan-ceske-republiky/>. S. 3. [cit. 2024-11-24]

5. zajištění očkování,
6. poskytnutí informací široké veřejnosti,
7. mezinárodní spolupráce s WHO, EU a dalšími státy.

Pandemický plán České republiky slouží jako podklad a základní dokument pro tvorbu dalších pandemických plánů ze strany územně samosprávných celků, kde jsou zohledněny aktuální potřeby a specifika dané instituce.⁴⁸

4.2 Krajská epidemiologická komise Jihočeského kraje

Krajská epidemiologická komise Jihočeského kraje je orgánem ochrany zdraví na krajské úrovni, který se zabývá prevencí šíření infekčních onemocnění, analýzou epidemiologických otázek a koordinací protiepidemických opatření v Jihočeském kraji. Je zřízena ředitelkou Krajské hygienické stanice Jihočeského kraje sídlící ve městě České Budějovice a je při výskytu závažných epidemiologických onemocnění její stálou pracovní skupinou. Jejím hlavním úkolem je spolupráce na zpracování či aktualizaci Pandemického plánu Jihočeského kraje dle aktuální situace v kraji a dále zajišťuje fungování a aktivní činnost institucí nezbytných veřejných služeb. Krajská epidemiologická komise Jihočeského kraje má další nezbytné úkoly:

- posuzuje směr a vývoj epidemiologické situace v Jihočeském kraji,
- plní úkoly uložené hejtmánem Jihočeského kraje, předkládá mu pravidelné zprávy o pandemickém vývoji a navrhuje doporučení, jak hrozby eliminovat, mírnit či odvrátit,
- plní úkoly Ústřední epidemiologické komise,
- informuje veřejnost o průběhu pandemie a jejím vývoji.

Krajská epidemiologická komise Jihočeského kraje má 19 členů, je tvořena předsedkyní (ředitelka krajské hygienické stanice), místopředsedkyní, tajemníkem a dalšími členy. Mezi další členy patří například zástupci nemocnic Jihočeského kraje, ale také zaměstnanci Krajského úřadu Jihočeského kraje, a to vedoucí odboru zdravotnictví a vedoucí odboru sociálních věcí. Každý ze členů Krajské epidemiologické komise Jihočeského kraje má svou specifickou úlohu a funkci. Aby mohla rychle a operativně jednat a plnit stanovené úkoly v době epidemie a pandemie má zřízený pracovní štáb, který nemá svůj statut ani jednací řád. Závěry Krajské epidemiologické

⁴⁸ *Pandemický plán České republiky*. Online. 2011, roč. 2011. Praha, 2011. Dostupné z: Vláda ČR, https://vlada.gov.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Pandemicky_plan_CR.pdf. [cit. 2024-11-25]

komise Jihočeského kraje mají doporučující charakter, ale významně ovlivňují rozhodování krajských orgánů.⁴⁹

4.3 Pandemie Sars-CoV-2 neboli covidu-19

Dle Světové zdravotnické organizace (WHO) je akronymem covid-19 plošně označováno infekční koronavirové onemocnění 2019, které je způsobeno virem SARS-CoV-2 způsobující respirační zdravotní komplikace. Jedná se o onemocnění, které poprvé objevilo v prosinci roku 2019 v Číně. Virus se velice rychle šířil do ostatních kontinentů, a proto vyhlásila WHO dne 30. ledna 2020 stav ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu a následně dne 11. března 2020 bylo infekční onemocnění označeno za pandemii covidu-19. Toho dne bylo potvrzeno 118 319 případů nakažení virem a 4 292 úmrtí.⁵⁰ Vzhledem k tomu, že se jednalo o infekční onemocnění způsobené novým druhem viru, nemoc se šířila velmi rychle, zejména v důsledku cestování.

4.3.1 Charakteristika nemoci a její šíření

Čína koncem roku 2019 zaznamenala výskyt několika případů respiračního onemocnění, které nemělo známý původ. Výskyt těchto případů byl hlášen z města Wu-chan. Nákaza se však šířila velmi rychle, a to nejen po Číně.⁵¹ Během velmi krátké doby byla hlášena nákaza v Asii a Austrálii a poté i v Evropě. Dne 24. ledna 2020 byly hlášeny první případy ve Francii a 30. ledna byl objeven první případ v Itálii. U všech případů se jednalo o turisty, kteří přicestovali z Číny. Právě 13. března 2020 byla prostřednictvím Světové zdravotnické organizace vyhlášena pandemie v Evropě. Ve chvíli, kdy se nákaza rozšířila do Evropy a byly hlášeny první případy výskytu tohoto onemocnění, média nepsala a nehlásila nic jiného. Lidstvo stálo před novou pandemií, virem, jehož sílu neznalo.⁵²

⁴⁹ Statut krajské epidemiologické komise Jihočeského kraje. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2019. Dostupné také z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/inline-files/Statut%20KEK%20J%C4%8DK%202018.pdf>.

⁵⁰ WHO. *Coronavirus disease 2019 (COVID-19) Situation Report – 51*. Online. 2021. Dostupné z: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200311-sitrep-51-covid-19.pdf?sfvrsn=1ba62e57_10. [cit. 2024-11-28]

⁵¹ MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR*. Online. 2020. Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>. [cit. 2024-11-28]

⁵² STÁTNÍ ZDRAVOTNICKÝ ÚSTAV. *COVID-19*. Online. 2020. Dostupné z: https://szu.gov.cz/wpcontent/uploads/2023/05/zakladni_informace_covid_19_7_aktualizace_09_03_2021_2.pdf. [cit. 2024-11-30].

Virus SARS-CoV-2 je velmi snadno a rychle přenosný, a proto se rozšířil od prvního zaznamenaného výskytu velmi rychle napříč několika kontinenty a z epidemie v Číně vznikla pandemie globálního rozměru. Obecně se virus šíří především prostřednictvím kapének, tzn. při kašli, dýchání, mluvení se virus šíří do prostoru jednoho metru od nakažené osoby po dobu 1–3 dní.⁵³

Ministerstvo zdravotnictví České republiky zveřejnilo dne 1. března 2020 prostřednictvím svých oficiálních webových stránek informaci, že byly potvrzeny tři případy nákazy virem SARS-CoV-2, tedy covidem-19. Jednalo se o dva muže a ženu, kteří se vrátili z Itálie.⁵⁴

Vzhledem k tomu, že docházelo k velmi rychlému šíření pandemie covidu-19 (ke dni 12. 3. bylo 118 nově potvrzených případů), vydal dne 12. března 2020 tehdejší předseda vlády Andrej Babiš Usnesení vlády České republiky, kterým po dobu 30 dnů nařídil tzv. nouzový stav.⁵⁵

4.3.2 Nouzový stav dle legislativy České republiky

Nouzový stav vyhláší vláda nebo předseda vlády na základě ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Nouzový stav může být vyhlášen vládou pro celé území nebo jeho část v případě, že dochází k přímému ohrožení zdraví a životů v důsledků živelních katastrof (zemětřesení, povodně aj.), ekologických a průmyslových havárií, epidemie, narušení vnitřního pořádku a bezpečnosti apod.⁵⁶

Jedná se o právní stav, který trvá nejdéle 30 dní a jeho případné prodloužení schvaluje Poslanecká sněmovna, pokud je rozpuštěna, pravomoci přecházejí na Senát. Při nouzovém stavu musí být jasně uvedeno, čeho se týká, jaká je jeho doba a jakého území se týká. Povinností vlády je poskytnout jasné informace o tom, jaká práva a povinnosti mají fyzické i právnické osoby po dobu nouzového stavu. V případě vyhlášení nouzového stavu přechází koordinace krizového řízení na ministra vnitra.

⁵³ Státní zdravotní ústav: Základní informace o onemocnění novým koronavirem – covid-19 (coronavirus disease 2019). Online. In: 2021. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/v-ceske-republice-> . [cit. 2024-12-01].

⁵⁴ Ministerstvo zdravotnictví České republiky: V České republice jsou první tři potvrzené případy nákazy koronavirem. Online. In: 2020. Dostupné z: [https://doi.org/Ministerstvo zdravotnictví České republiky](https://doi.org/Ministerstvo_zdravotnictvi_Ceske_republiky). [cit. 2024-12-01]

⁵⁵ Usnesení vlády České republiky: č.194 - Nouzový stav. Online. In: . 2020. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/assets/media-centrum/aktualne/Usneseni-vlady-k-vyhlase-nouzoveho-stavu.pdf>. [cit. 2024-12-01].

⁵⁶ PAVLÍČEK, Václav. *Ústava a ústavní řád České republiky: komentář, 2. díl: Práva a svobody*. Praha: Linde, 2002, s. 386. ISBN 80-7201-391-2. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:51b0ce40-1e87-11e8-bdb0-005056827e51>

Tento stav umožňuje vládě a dalším orgánům přijímat opatření, která by za běžných okolností byla omezena nebo byla nelegální. Může zahrnovat omezení svobody pohybu, uzavření hranic, povinnou evakuaci či jiná mimořádná opatření.⁵⁷

Je možné konstatovat, že nouzový stav je vhodným nástrojem, který umožňuje efektivní řešení krize, ale zároveň vyžaduje transparentnost. Pokud se podíváme do historie s vyhlášením nouzového stavu se obyvatelé České republiky setkali v těchto obdobích:

- Srpen 2002 – nouzový stav pouze v části ČR na základě povodní, které se však nevyskytovaly na celém území, ale pouze na území Čech.
- Duben 2006 – dne 28. 3. 2006 zasáhly povodně některé kraje ČR, na tomto základě byl vyhlášen nouzový stav pro postiženou část území.
- Leden 2007 – dne 18. 1. 2007 byl na základě živelní katastrofy (orkán Kyrill) vyhlášen na části území ČR nouzový stav.
- Červen 2013 – nouzových stav pouze v části ČR na základě povodní, které se však nevyskytovaly na celém území, ale pouze na území Čech, tehdy zemřelo 15 lidí.
- Období 2020–2021 – byl vyhlášen celkem třikrát nouzový stav, a to na základě šíření respiračního onemocnění obecně známého jako covid-19. První nouzový stav byl vyhlášen 12. března 2020 nejprve po dobu 30 dnů a poté byl opětovně prodloužen, celkem trval 66 dní. Jednalo se tehdy o historicky nejdelší nouzový stav v České republice. Druhý nouzový stav byl vyhlášen 5. října 2020 a trval do dubna 2021, trval tedy mnohem déle, šlo o nejsilnější vlnu pandemie s nejpřísnějšími omezeními. Následně v období listopad–prosinec 2021 byl vyhlášen třetí nouzový stav a trval 30 dní.
- Březen 2022 až červen 2022 – nouzový stav vyhlášen na základě migrace v důsledku válečného stavu mezi Ukrajinou a Ruskem.⁵⁸

⁵⁷ ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In: Zákony pro lidi [online]. [cit. 2024-12-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

⁵⁸ E15. *Co je nouzový stav?* Online. 2022. Dostupné z: <https://www.e15.cz/domaci/co-znamena-nouzovy-stav-v-cesku-se-kvuli-valce-prodlouzi-az-do-konce-cervna-1385719>. [cit. 2024-12-05]

4.4 Pandemie covidu-19 v České republice

Pandemie covidu-19 měla v České republice zásadní dopad na veřejné zdravotnictví, ekonomiku a silný vliv na společnost. Vzhledem k tomu, že cílem této práce je vyhodnotit přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje ke zvládnutí pandemie covidu-19, je vhodné shrnout průběh či vývoj nemoci v celé naší republice a charakterizovat s tím spojený krizový management z pohledu vlády (opatření, omezení, nouzový stav, lockdown atd.). Právě tato vládní nařízení či opatření měla přímý vliv na krizové řízení v jednotlivých krajích, a tedy i na činnost územně samosprávných celků – krajských úřadů.

Krizové řízení a covid-19 – přehled nejdůležitějších vládních usnesení

- 1. března 2020 potvrzeny první 3 případy nákazy na území ČR

12. března 2020

- Vláda vyhláší **nouzový stav** po dobu 30 dnů – usnesení vlády ČR č. 194
- Zákaz vstupu do ČR a cestování do rizikových zemí – usnesení vlády ČR č. 198
- Zákaz školní docházky na základních, středních i vysokých školách – usnesení vlády ČR č. 201

14. března 2020

- Krizové opatření o zákazu maloobchodního prodeje a služeb – usnesení vlády ČR č. 211

15. března 2020

- Krizové opatření o zákazu volného pohybu osob – usnesení vlády ČR č. 215

18. března 2020

- Krizové opatření o používání ochranných prostředků dýchacích cest – usnesení vlády ČR č. 247

1. dubna 2020

- Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví o zákazu maloobchodního prodeje a prodeje služeb – usnesení vlády ČR č. 378

30. dubna 2020

- Prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS-CoV-2 – usnesení vlády ČR č. 485

- Krizové opatření o omezení volného pohybu osob, s účinností od 11. května 2020 – usnesení vlády ČR č. 490
- Krizové opatření o zákazu školní docházky na základních, střední i vysokých školách, vzdělávacích a volnočasových aktivit ve školství, s účinností od 11. května 2020 – usnesení vlády ČR č. 491
- Krizové opatření o zákazu maloobchodního prodeje a prodeje služeb, s účinností od 11. května 2020 – usnesení vlády ČR č. 493
- Krizové opatření o zákazu vstupu na území České republiky, s účinností od 1. května 2020 (pravidla pro překračování státních hranic) – usnesení vlády ČR č. 495

30. září 2020

- Vyhlášení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS-CoV-2 – usnesení vlády ČR č. 957
- Krizové opatření k omezení hromadných akcí – usnesení vlády č. 958

12. října 2020

- Krizové opatření o zákazu a omezení konání hromadných akcí a vybraných služeb – usnesení vlády ČR č. 1020
- Krizové opatření o omezení provozu škol a školských zařízení – usnesení vlády ČR č. 1022
- Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví o zákazu pohybu a pobytu bez ochranných prostředků dýchacích cest – usnesení vlády ČR č. 1024

10. prosince 2020

- Prodloužení nouzového stavu – usnesení vlády ČR č. 1294
- Prodloužení stávajících krizových opatření – usnesení vlády ČR č. 1295

13. ledna 2021

- Plán provedení očkování – usnesení vlády ČR č. 34

22. ledna 2021

- Prodloužení nouzového stavu – usnesení vlády ČR č. 55
- Prodloužení krizových opatření – usnesení vlády ČR č. 56
- Krizové opatření o zákazu maloobchodního prodeje a služeb – usnesení vlády ČR č. 57

14. února 2021

- Vyhlášení nouzového stavu do 28. února – usnesení vlády ČR č. 125

26. března 2021

- Prodloužení nouzového stavu a plošné testování obyvatel

29. dubna 2021

- Mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví – režim testování ve školských zařízeních

8. června 2021

- Realizace očkování – 2. dávka

25. listopadu 2021

- Vyhlášení nouzového stavu – usnesení vlády ČR č. 1065⁵⁹

4.5 Jihočeský kraj a pandemie covidu-19

Epidemie covidu-19 zasáhla Jihočeský kraj stejně jako ostatní regiony České republiky. Během pandemie covidu-19 v roce 2020 a 2021 byly v Jihočeském kraji přijímána různá opatření, která měla za cíl omezit šíření viru a ochránit veřejné zdraví. Jihočeský kraj byl jedním z posledních regionů, kde covid-19 začal mít výraznější dopad, ale jak se situace vyvíjela, počet případů rostl. V březnu 2020, kdy byla vyhlášena pandemie, začala opatření v celostátním měřítku, podobně jako v jiných regionech, byla zavedena různá omezení, včetně uzavření škol, restaurací, obchodů s neesenciálním zbožím, zákazu veřejných shromáždění, a další restrikce na základě rozhodnutí vlády a krajské hygienické stanice.

Kraj byl součástí celorepublikového systému testování, během epidemie se postupně zajišťovala místa pro PCR a antigenní testy. V roce 2021 byl zahájen také proces očkování, a to v očkovacích centrech po celém kraji, včetně Jihočeského centra, nemocnic a mobilních očkovacích týmů. V průběhu epidemie došlo k zesílení kapacit v nemocnicích, a to i v jihočeských nemocnicích (např. v Nemocnici České Budějovice). V Jihočeském kraji se také objevily dočasné nemocnice a mobilní zařízení pro zvládání počtu hospitalizovaných.

⁵⁹ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Vládní usnesení související s bojem proti epidemii*. Online. 2022. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-180608>. [cit. 2024-12-07]

Některé nemocnice v Jihočeském kraji se v určitých obdobích epidemie přetížily, což vedlo k přesměrování pacientů a také k implementaci nových protokolů pro zajištění kvalitní péče. S postupem času, jak se vyvíjely nové varianty viru a situace v jednotlivých krajích se měnila, byla pravidelně přehodnocována a aktualizována centrální opatření i na úrovni Jihočeského kraje.

Pandemie měla významný dopad na ekonomiku kraje, zvláště na turistiku, zemědělství a maloobchod. Mnoho turistických destinací, jako jsou Český Krumlov nebo Třeboň, čelilo propadu návštěvnosti.

Pandemie covidu-19 byla výzvou pro celý Jihočeský kraj, ale i pro Českou republiku jako celek. V průběhu pandemie se ukázalo, jak důležitá je flexibilita a rychlost reakce v krizových obdobích, a to jak na regionální, tak na celostátní úrovni.

Opatření proti pandemii covidu-19 v Jihočeském kraji se vyvíjela v závislosti na aktuální epidemiologické situaci a opatřeních, která byla nařízena vládou ČR. V průběhu pandemie se situace v Jihočeském kraji měnila, a proto byla opatření flexibilně přizpůsobována aktuálním potřebám a vývoji pandemie.⁶⁰

4.6 Krizové řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje – covid-19

Krajské úřady v České republice hrají důležitou roli při zajišťování regionální správy a koordinace. Během pandemie covidu-19 byly jejich funkce rozšířeny a adaptovány tak, aby mohly efektivně reagovat na mimořádnou situaci. Výjimkou nebyl ani Krajský úřad Jihočeského kraje.

Z uvedené teorie o krizovém řízení územně samosprávných celků – krajských úřadů vyplývá, že Krajský úřad Jihočeského kraje obdobně jako krajské úřady v ostatních krajích zajišťuje běžné funkce.

Mezi běžné funkce krajského úřadu lze zařadit:

- koordinaci činností obcí a měst v rámci kraje,
- vydávání nařízení a regulací na úrovni kraje,
- zajišťování veřejných služeb (doprava, školství, zdravotnictví, sociální služby),
- kontrola plnění zákonů na území kraje,
- schvalování rozpočtů obcí a jejich plnění,

⁶⁰ KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Koronavirus*. Online. 2021. Dostupné z: <https://kraj-jihocesky.cz/cs/koronavirus>. [cit. 2024-12-05]

- řešení mimořádných událostí (požáry, povodně, pandemie).

Příchodem pandemie covidu-19 se běžné funkce Krajského úřadu Jihočeského kraje výrazně specializovaly a rozšířily:

- krizová koordinace v rámci aktivace Krizového štábu Jihočeského kraje,
- spolupráce s Ministerstvem zdravotnictví, Krajskou hygienickou stanicí Jihočeského kraje a nemocnicemi v rámci kraje,
- zajišťování zdravotnické péče ve smyslu poskytování informací o kapacitách nemocnic,
- zajišťování dostatečných zásob zdravotnického materiálu,
- distribuce vhodných a požadovaných ochranných pomůcek vybraným institucím,
- organizace očkovacích center a testovacích míst,
- dohled nad distribucí vakcín do zdravotnických zařízení,
- informování občanů o platných opatřeních, možnostech testování a očkování,
- spolupráce s médii a distribuce informačních materiálů,
- monitorování situace a navrhování specifických opatření na úrovni kraje⁶¹.

Krizové řízení Jihočeského kraje mělo během pandemie covidu-19 zásadní roli při řízení a koordinaci opatření a reakcí na krizovou situaci, která ovlivnila celý kraj. V rámci krizového řízení byly aktivovány mechanismy, které umožnily rychlou reakci na změny ve vývoji pandemie, koordinaci s ostatními složkami státu a zajištění potřebných opatření na ochranu veřejného zdraví. V průběhu pandemie covidu-19 přijal Krajský úřad Jihočeského kraje řadu opatření k zajištění bezpečnosti zaměstnanců i veřejnosti a k omezení šíření viru.

⁶¹ KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Krizové řízení*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj/krizove-řízení>. [cit. 2024-12-05]

4.6.1 Realizace krizových opatření zavedených na základě vyhlášení nouzového stavu

Povinné nošení ochranných prostředků dýchacích cest pro zaměstnance i veřejnost

Dne 27. 7. 2020 zasedal Krizový štáb Jihočeského kraje a od 28. 7. 2020 měli všichni návštěvníci Krajského úřadu Jihočeského kraje povinnost vcházet do prostor krajského úřadu s rouškou, jinak jim byl přístup odepřen.⁶²

Dne 7. září 2020 vydalo Ministerstvo zdravotnictví mimořádné opatření, ve kterém zakazuje pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest, s účinností od 8. září 2020.⁶³

Na základě tohoto opatření stanovil ředitel Krajského úřadu Jihočeského kraje se souhlasem hejtmanky od 10. září 2020 ve všech vnitřních prostorech úřadu povinný zákaz pohybu a pobytu bez ochranných prostředků dýchacích cest, jako jsou respirátory, roušky nebo jiné prostředky bránící šíření kapének.⁶⁴

Vzhledem k tomu, že se epidemiologická situace nadále horšila a počet nakažených v Jihočeském kraji neustále rostl, vydal ředitel Krajského úřadu Jihočeského kraje dne 24. února 2021 pravidla k provozu krajského úřadu, a to na základě mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví vydaného 22. února 2021. Jednalo se především o zákaz pohybu bez ochrany dýchacích cest, na vybraných veřejně přístupných místech bylo povinné nosit respirátor či jednorázové chirurgické roušky.⁶⁵

Kromě nařízení používání ochranných osobních prostředků dýchacích cest, krajský úřad umístil v prostorách svých budov v ulici U Zimního stadionu a ulici Boženy Němcové) stojany opatřené dezinfekcí a zavedl využívání oddělovacích bariér při styku mezi zaměstnanci a veřejností. Krajský úřad Jihočeského kraje poskytl ochranu dýchacích cest nejen všem svým zaměstnancům, ale také je doručil školským zařízením (mateřské školy, základní školy a víceletá gymnázia), konkrétně se jednalo o zásobování 288 jihočeských škol. Respirátory byly doručeny prostřednictvím vybraných

⁶²KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Pouze s rouškou*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/na-krajsky-urad-jihoceskeho-kraje-od-utery-28-7-2020-pouze-s-rouskou>. [cit. 2024-12-06]

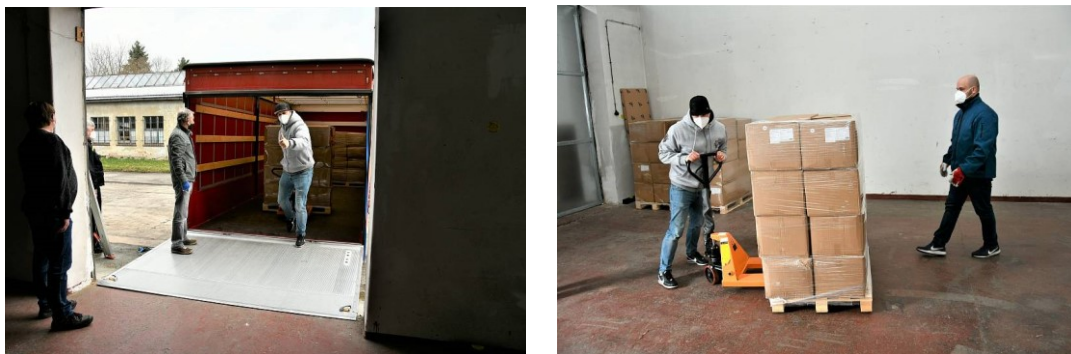
⁶³Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Online. *Mimořádné opatření*. 2020, s. 11 stran. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/wp-content/uploads/2020/12/Mimoradne-opatreni-noseni-ochrannych-prostredku-dychacich-cest-s-ucinnosti-od-8-12-2020-do-odvolani.pdf>. [cit. 2024-12-07]

⁶⁴Krajský úřad Jihočeského kraje. Online. *Mimořádné opatření*. 2020. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/pravidla-provozu-krajskeho-uradu-jihoceskeho-kraje-platna-od-10-9-2020>. [cit. 2024-12-07]

⁶⁵*Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu: Omezení provozu*. 2020. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2020. Dostupné také z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/inlinefiles/2020/25.2.2021.pdf>.

zaměstnanců krajského úřadu (osobní spolupráce autora práce viz obrázek 1) ve spolupráci s hasiči a sloužily jako zásoba pro studenty, kteří neměli vlastní ochranu dýchacích cest. Distribuce celkem 763 200 ks ochranných pomůcek se konala dne 14. dubna 2021.⁶⁶

Obrázek 1: Distribuce roušek⁶⁷

Ochrannými prostředky však nebyla zásobena jen školská zařízení, ale i další instituce, které jsou v Jihočeském kraji velmi prioritní. Jednalo se především o veřejné instituce, nemocnice a zdravotnická zařízení, sociální služby, domovy seniorů a složky IZS. Do těchto prioritních zařízení byly zajištěny zásoby ochranných prostředků, a to roušek a respirátorů, rukavic, ochranných obleků a štítů a dezinfekčních prostředků. Krajský úřad Jihočeského kraje v rámci krizového řízení v době pandemie centrálně koordinoval zásobování ochranných prostředků, určoval prioritu distribučních cest, zajišťoval logistické plánování skladu a vedl monitoring potřeb a zásob. Svůj centrální sklad zřídil v prostorách Letiště Planá u Českých Budějovic a prostřednictvím zaměstnanců krajského úřadu poskytoval potřebnou pomoc pro celý Jihočeský kraj. Zaměstnanci krajského úřadu sledovali dodávky zásob, ověřovali doručení a získávali zpětnou vazbu od příjemců. S celým procesem logistiky a zásobování samozřejmě souvisí zajištění dopravních prostředků (využit byl stálý vozový park krajského úřadu), distribučních tras a časového harmonogramu. Cílem distribuce bylo zajištění rychlého dodání na požadované místo, zajištění dostupnosti ochranných prostředků a efektivní spravedlivé rozdělení dle potřeb.

⁶⁶ČESKOBUDĚJOVICKÝ DENÍK.CZ. *Ve středu se v kraji rozvážely roušky do škol. Úředníci kraje pomáhají i jinde.* Online. 2021. Dostupné z: https://ceskobudejovicky.denik.cz/zpravy_region/ve-stredu-se-v-kraji-rozvazely-rouscky-do-skol-urednici-kraje-pomahaji-20210414.html. [cit. 2024-12-15]

⁶⁷ Zdroj: KÚ JčK

Omezení osobního kontaktu a rozvoj digitalizace

Krajský úřad prostřednictvím svých webových stránek a vysíláním Jihočeské televize doporučoval veřejnosti omezit osobní návštěvy pouze na nutné minimum a využívat dálkové formy komunikace, jako je telefon nebo e-mail, aby se minimalizovalo riziko přenosu onemocnění. Během pandemie tak zavedl různá opatření k zajištění bezpečnosti svých zaměstnanců a kontinuity provozu. Jednalo se především o střídání zaměstnanců, kteří nemají samostatné kanceláře a zavedení režimu práce z domova, tzv. home office, což bylo v souladu s doporučeními Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.⁶⁸

Zaměstnanci Krajského úřadu Jihočeského kraje do příchodu pandemie využívali pro výkon své práce stolní počítače. S příchodem pandemie a požadavku zajistit současně pracovní výkon a bezpečný vzájemný odstup, musel krajský úřad reagovat velmi rychle na vzniklou situaci. Dle dohody s vedoucími jednotlivých odborů poskytl pro své zaměstnance notebooky, které si jednotliví úředníci střídali tak, jak vykonávali práci na dálku, tedy v režimu home office. Prostřednictvím odboru informatiky bylo zajištěno všem úředníkům připojení do sítě krajského úřadu, tzv. připojení přes VPN.

Rozvoj digitalizace byl klíčovým nástrojem krizového řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje během pandemie covidu-19. S příchodem pandemie bylo nezbytné posílit IT infrastrukturu, zejména modernizovat síťové připojení, zabezpečení vzdáleného přístupu do sítě pro všechny zaměstnance (režim práce na dálku), zakoupit nové softwarové a hardwarové vybavení, posílit servery. Dále bylo žádoucí zajistit potřebnou komunikační techniku v podobě mobilních zařízení, videokonferenčních systémů a prezentační techniky. Pouze díky digitálnímu rozvoji úřad zajistil výkon své činnosti jak v samostatné, tak v přenesené působnosti, a to i ve velmi obtížné, zdraví ohrožující pandemické době. Krizové řízení vyžadovalo zajištění specializovaného vybavení, zejména nákup měřicích zařízení, diagnostických přístrojů a monitorovacích systémů.

V souladu s rozvojem digitalizace bylo nutné posílit bezpečnostní systémy, jednalo se především ochranu sítě, zabezpečení dat a záložních zdrojů.

Testování zaměstnanců

Od 15. března 2021 začal Krajský úřad Jihočeského kraje testovat své zaměstnance na covid-19. I když vládní opatření vyžadovalo testování minimálně jednou

⁶⁸STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE. *Bezpečné pracovní prostředí v době pandemie covid-19*. Online. 2020. Dostupné z: https://www.suip.cz/informace-o-koronaviru/-/asset_publisher/vMDCKoNqUtJW/content/bezpecne-pracovni-prostredi-v-dobe-pandemie-covid-19. [cit. 2024-12-15]

týdně, úřad se rozhodl testovat dvakrát týdně, aby více snížil riziko nákazy. Všichni zaměstnanci museli vždy po testování nahlásit výsledek vedoucímu příslušného odboru, který tyto informace předával odboru kanceláře hejtmána pro statistické podklady a informovanost o šíření a stavu nákazy na krajském úřadě.

Úprava provozní doby

Provozní doba některých pracovišť byla upravena, aby se snížil počet osob přítomných v prostorách úřadu současně. Pro veřejnost byla omezena doba úředních hodin a byly vyhrazeny hodiny pro seniory na dopolední a odpolední bloky. Dále byl zaveden online rezervační systém, který omezoval počet osob na určitý časový úsek, a objednaní klienti byli vyřízeni přednostně.

Dezinfekce veřejných prostor

Jedním z nástrojů, které pomohly v boji s pandemií, bylo využívání dezinfekčních prostředků na pracovišti a ve veřejných prostorech. Státní zdravotní ústav vydal dne 16. 3. 2020 manuál, který popisuje přesnou specifikaci dezinfekce.⁶⁹ Na jejím základě Krajský úřad Jihočeského kraje v pravidelných intervalech během své otevírací doby dezinfikoval, čistil a uklízel podlahy, kliky dveří, prostory výtahů atd.

4.6.2 Očkování proti viru SARS-CoV-2 v Jihočeském kraji

I přes zavedení a dodržování všech výše uvedených opatření, kterými se snažil Krajský úřad Jihočeského kraje snížit šíření nákazy onemocnění covid-19, přišlo opatření, které bylo doporučováno zdravotnickými institucemi jako nejúčinnější, a to očkování.

Dne 26. prosince 2020 byla do České republiky přivezena očkovací látka, která měla chránit lidský organismus či snížit dopady covidu-19. Jednalo se o 9 750 kusů dávek, které byly poskytnuty společností Pfizer-BioNTech a doručeny do zvolených nemocnic v Praze a Brně. Dne 27. 12. 2020 se touto vakcínou začalo očkovat, ale počet vakcín byl omezen, a proto byla nejdříve určena pro zaměstnance ve zdravotnických zařízeních a seniory ve věku 80+.⁷⁰

V Jihočeském kraji se poprvé začalo očkovat 30. prosince 2020 v Nemocnici České Budějovice, a. s., která obdržela 975 kusů očkovacích dávek (375 kusů

⁶⁹ STÁTNÍ ZDRAVOTNICKÝ ÚSTAV. *Pravidla pro správnou dezinfekci*. Online. 2019. Dostupné z: https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/05/Pravidla_pro_spravnou_dezinfekci.pdf. [cit. 2024-12-16]

⁷⁰ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *V ČR bylo zahájeno očkování proti COVID-19*. Online. 2020. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/v-cr-bylo-zahajeno-ockovani-proti-onemocneni-covid-19--mezi-prvnimi-ockovanymi-byl-i-premier-babis-185837/>. [cit. 2024-12-20]

si nemocnice ponechala a zbytek byl rozdělen mezi ostatní nemocnice v kraji). Již v počátcích očkování v roce 2020 byl ve funkci hejtman MUDr. Martin Kuba, který je i současným hejtmanem a zastupuje kraj navenek. V případě pandemie bylo velkým přínosem jeho vzdělání v oboru medicíny. K situaci související s očkováním se vyjádřil 31. 12. 2020 takto: *„Cílem očkování je hlavně snížení úmrtnosti a snížení zátěže zdravotního systému, proto s řediteli nemocnic velmi intenzivně připravujeme následné očkování veřejnosti a budování velkokapacitních očkovacích center. V Jihočeském kraji máme víc než 130 tisíc seniorů nad 65 let, z nichž velká část patří do rizikové skupiny, právě je musíme očkovat co nejdříve.“*⁷¹

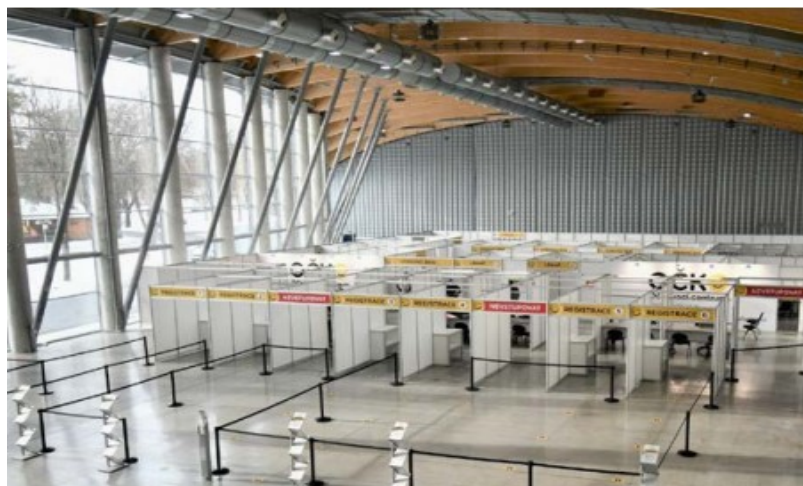
Hejtman Jihočeského kraje ve spolupráci s Krajskou hygienickou stanicí Jihočeského kraje, členy krizového štábu, složkami IZS a dalšími institucemi sledoval vývoj a šíření pandemické nákazy ve světě a věděl, že je nutné jednat v rámci krizového řízení velmi rychle. Počty nakažených neustále rostly a bylo více než zřejmé, že českobudějovická nemocnice nezvládne naočkovat během krátkého časového úseku tolik lidí. Inspirací hejtmana bylo sousední Německo, jež vystavělo očkovací centra, která byla pro zvládnutí pandemie covidu-19 více než klíčová.

Očkovací centrum tzv. „OČKO“ bylo postaveno za 14 dní od svého prvního návrhu na Výstavišti v Českých Budějovicích, v pavilonu T1. Jednalo se o velkokapacitní zařízení, které bylo schopno poskytnout očkovací dávku ve výši 1 500 kusů denně. OČKO se začalo stavět 12. ledna 2021, v době, kdy koronavirová pandemie směřovala v Jihočeském kraji ke svému vrcholu. Dne 14. ledna 2021 bylo v nemocnicích v Jihočeském kraji hospitalizováno 418 pacientů, z nichž bylo 49 umístěno na jednotce intenzivní péče a 18 pacientů bylo připojeno na umělou plicní ventilaci v rámci těžkého průběhu onemocnění. Očkovacích center bylo celkem navrženo sedm, tedy v každém okresním městě jedno. Dne 19. ledna byl započat zkušební provoz očkovacího centra v Českých Budějovicích a v plném provozu bylo od února 2021.⁷²

⁷¹ NEMOCNICE ČESKÉ BUDĚJOVICE. *Jihočeské nemocnice startují očkování proti koronaviru*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.nemeb.cz/aktuality/jihoceske-nemocnice-startuji-ockovani-proti-koronaviru/>. [cit. 2024-12-20]

⁷² PROGRAM ROZVOJE JIHOČESKÉHO KRAJE NA OBDOBÍ 2021-2027. Online. 240 stran. Jihočeský kraj, 2021. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/inline-files/2020/Program%20rozvoje%20Jiho%C4%8Desk%C3%A9ho%20kraje%20na%20obdob%C3%AD%202021-2027.pdf>. [cit. 2025-12-22]

Obrázek 2: OČKO v Českých Budějovicích⁷³

Zatímco docházelo k výstavbě očkovacích center, Krajský úřad Jihočeského kraje zastával důležitou roli v koordinaci a organizaci očkování v regionu. Pomáhal během pandemie covidu-19 především s distribucí informací o dostupnosti očkování, koordinoval zřízení očkovacích center a spolupracoval s místními zdravotnickými zařízeními na zajištění hladkého průběhu očkování.

Během očkovacího období zajišťoval Krajský úřad Jihočeského kraje tyto klíčové činnosti:

- Podílel se na organizaci velkokapacitních očkovacích center v Jihočeském kraji. Centrum na Výstavišti České Budějovice bylo jedním z klíčových míst pro očkování, kde se očkování organizovalo v několika fázích podle prioritních skupin.
- Krajský úřad poskytoval podporu veřejnosti, zejména zasílal a zveřejňoval informace o možnostech registrace na očkování, pomáhal zajišťovat informovanost o vakcínách a očkovacím procesu. Informace byly dostupné prostřednictvím webových stránek kraje, médií a sociálních sítí. Jihočeši také dostávali do svých poštovních schránek tzv. očko noviny, které poskytovaly veškeré informace vztahující se k očkování.
- Dále krajský úřad spolupracoval s nemocnicemi, lékaři a mobilními očkovacími týmy, které zajišťovaly očkování v rámci celého Jihočeského kraje. Tato spolupráce byla klíčová pro dosažení co nejširší proočkovanosti.

⁷³ Zdroj: Krajský úřad Jihočeského kraje

- Krajský úřad Jihočeského kraje také zajistil očkování pro své zaměstnance, aby ochránil jejich zdraví a zajišťoval pokračování důležitých administrativních a veřejných služeb.
- Krajský úřad také koordinoval distribuci vakcín do očkovacích center v regionu a zajistil personální výpomoc v očkovacím centru na Výstavišti v Českých Budějovicích, a to z řad svých zaměstnanců.⁷⁴
- Úřad pomáhal s registrací obyvatel do Centrálního rezervačního systému, který umožnil snadnou rezervaci termínů očkování. Dne 15. ledna 2021 zajistil Krajský úřad Jihočeského kraje bezplatnou telefonní informační linku pro všechny Jihočechy. Veškeré potřebné informace poskytovali volajícím jeho zaměstnanci v době od 8 do 16 hodin. Informační linka sloužila během největší síly koronavirové pandemie, a to 5 měsíců, ukončena byla 30. 6. 2021. Během této doby bylo vyřízeno více než 33 tisíc hovorů a provedeno více než 6 200 rezervací. Tato poskytnutá služba byla hrazena plně z rozpočtu Krajského úřadu Jihočeského kraje ve výši 400 tisíc korun.⁷⁵

Na základě doposud uvedených informací lze s určitostí říci, že doba pandemie výrazně ovlivnila způsob činností, které Krajský úřad Jihočeského kraje vykonává. Byla provedena digitalizace jednotlivých agend a změnil se způsob komunikace s veřejností. Zaměstnanci krajského úřadu se pod vedením svého ředitele museli k náhlým, a především rychlým změnám postavit čelem, jednotliví vedoucí odborů museli prokázat své manažerské schopnosti a zajistit pracovní výkon v rámci svých agend.

Krajský úřad Jihočeského kraje při krizovém řízení pandemie covidu-19 primárně zajišťoval zdravotní a sociální pomoc, informační podporu a organizační opatření, jak již bylo výše uvedeno. Zde je však nutné neopomenout podporu ekonomickou, která se týká dotační podpory, programů podpory pro podnikatele a úlev na poplatcích.

Úlevy na poplatcích:

Správní poplatky

- možnost odkladu plateb
- v některých případech snížení nebo odpuštění poplatků
- prodloužení lhůt pro úhradu

⁷⁴ KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. Koronavirus. Online. 2021. Dostupné z: <https://kraj-jihocesky.cz/cs/koronavirus>. [cit. 2024-12-23]

⁷⁵ JIŽNÍ ČECHY TEĎ. *Krajská očkolinka pomohla Jihočechům s očkováním. V provozu bude do konce června*. Online. 2021. Dostupné z: <https://www.jcted.cz/krajska-ockolinka-pomohla-jihoechem-s-ockovanim-v-provozu-bude-do-konce-cervna/>. [cit. 2024-12-23]

Místní poplatky

- individuální přístup k žádostem o úlevy
- možnost splátkových kalendářů
- dočasné pozastavení vymáhání

Podnikatelské subjekty

- úlevy na nájemném v krajských objektech
- snížení nebo odpuštění některých poplatků
- podpora formou dotačních programů

Doprava

- úlevy na poplatcích v oblasti dopravy
- úpravy v oblasti veřejné dopravy (úpravy jízdného, kompenzace ztrát)
- změny v platbách za licence

Administrativní úlevy

- prodloužení platnosti některých dokumentů
- zjednodušení administrativních procesů
- větší flexibilita při vyřizování žádostí⁷⁶

4.6.3 Elektronická komunikace Krajského úřadu Jihočeského kraje

Pandemická situace vyžadovala primárně eliminaci osobního kontaktu na minimum, a proto bylo nutné ze strany krajského úřadu nově zavést elektronickou komunikaci. Elektronická komunikace ve veřejné správě znamenala velkou změnu nejen pro zaměstnance, úředníky, ale také pro veřejnost, neboť v období před pandemií byl zvykem zejména osobní kontakt. Snahou Krajského úřadu Jihočeského kraje byla především jednoduchost a přehlednost elektronického způsobu komunikace pro veřejnost.

V koronavirové době nastavil Krajský úřad Jihočeského kraje tyto komunikační nástroje:

- Datové schránky – preferovaný způsob komunikace, jedná se o rychlou a levnou verzi komunikace oproti dříve preferované poštovní verzi (dokumentace zasílaná v listinné podobě).

⁷⁶ KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Koronavirus*. Online. 2021. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/taxonomy/term/22?page=35>. [cit. 2024-12-23]

- Elektronická podatelna – jedná se o příjem datových dokumentů, které jsou opatřeny platným elektronickým podpisem.
- Oficiální e-mailová adresa posta@kraj-jihocesky.cz – jedná se o e mailovou adresu, na kterou je možno zaslat například platební doklady (faktury atd.) nebo elektronicky podepsané dokumenty (například smlouvy, dohody, dotační žádosti atd.). Odesílatel obdrží zpětnou vazbu v podobě elektronického potvrzení o přijetí.
- Online formuláře na webu – jedná se o možnost elektronického podání formuláře z pohodlí domova.
- Elektronická komunikace umožňuje sledovat stav vyřízení žádosti online a doplnění případných nedostatků obratem.
- Videokonference a online jednání – možnost online konzultací a schůzek mezi zainteresovanými stranami, velmi se osvědčilo i v rámci přeshraniční spolupráce.
- Virtuální schůzky s úředníky a vzdálené projednávání záležitostí.
- Online porady – velmi se tento způsob komunikace osvědčil nejen při zasedání Krizového štábu Jihočeského kraje a další orgánů veřejné správy, ale také při poradách vedoucích zaměstnanců a poradách v rámci jednotlivých odborů.⁷⁷

Pro uživatele elektronické komunikace byla zajištěna technická podpora, krajský úřad umístil na své webové stránky návody a postupy například pro vyplnění elektronických formulářů nebo způsobů odeslání či online připojení k příslušné agendě na konkrétním oddělení. Dále zajistil telefonické spojení a podporu v podobě online chatu. Elektronická komunikace však vyžadovala zabezpečení. Komunikace byla šifrována, byla zajištěna ochrana osobních údajů a vyžadováno ověření identity. Vybraní zaměstnanci úřadu byly vybaveni elektronickými podpisy (dle agend a činností, které vykonávají). Elektronická komunikace vyžaduje přísné dodržování zásad kybernetické bezpečnosti.⁷⁸

⁷⁷JIHOČESKÝ KRAJ. *Jihočeský kraj rozšiřuje své online služby*. Online. 2021. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj-rozsiruje-sve-online-sluzby-krome-objednani-je-mozne-i-elektronicke-podani-formulare>. [cit. 2024-12-25]

⁷⁸*Kybernetická bezpečnost*. Interní dokument. 2024. České Budějovice - Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024. Dostupné také z: <https://intranet.kraj-jihocesky.cz/kyber-bezpecnost/#proc-je-resena-kyberneticka-bezpecnost-na-krajskem-uradu-jihoceskeho-kraje>.

5 Řízené rozhovory se zaměstnanci a členy samosprávy Krajského úřadu Jihočeského kraje – praktická část práce

V předchozích kapitolách této bakalářské práce byla popsána problematika krizového řízení, epidemie a pandemie z teoretického pohledu veřejné správy. Dále bylo popsáno krizové řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje v době pandemie covidu-19, byly uvedeny odlišnosti v poskytovaných službách či novinky úřadu, které nastaly právě v důsledku pandemické situace. Jak ale pandemii vnímali zaměstnanci krajského úřadu v rámci svých funkcí? Aby mohl být dosažen cíl práce, byly sestaveny otázky, které byly následně zodpovězeny formou řízených rozhovorů. Řízené rozhovory poskytují hlubší vhled do názorů a zkušeností respondentů. Jsou vhodné pro získávání kvalitativních dat, která jsou obtížně dostupná jinými metodami.

5.1 Metodika a cíl výzkumu

Pro zpracování praktické části bakalářské práce byla využita nejprve metodika řízených rozhovorů. Řízené rozhovory poskytují komplexní data a umožňují pochopení postojů, hodnot, názorů a zkušeností respondentů. S ohledem na cíl výzkumu byla metodika řízených rozhovorů zvolena pro bakalářskou práci jako nejvhodnější. Na základě získaných dat z teoretické části práce a dat získaných z řízených rozhovorů byla dále využita metoda komparace, v rámci které byly srovnány tři období činnosti Krajského úřadu Jihočeského kraje (před pandemií, v jejím průběhu a po pandemii).

Hlavním cílem bakalářské práce je vyhodnotit přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje při řešení epidemiologické situace covidu-19 v Jihočeském kraji. Z tohoto cíle vyplynuly dvě výzkumné otázky, které byly vyhodnoceny na základě získaných odpovědí z řízených rozhovorů:

1. výzkumná otázka

Jaká krizová opatření byla přijata Krajským úřadem Jihočeského kraje během pandemie covidu-19?

2. výzkumná otázka

Jak efektivní byla komunikace Krajského úřadu Jihočeského kraje během pandemie covidu-19?

Sestavení výsledného polostrukturovaného rozhovoru vyžadovalo přípravu ve formě sběru a studia informací týkajících se krizového řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje v koronavirové době. Přístup Krajského úřadu Jihočeského kraje v době pandemie byl popsán na základě dostupných informací (veřejných i interních) a osobních zkušeností autora práce, dlouholetého zaměstnance a vedoucího pracovníka krajského úřadu.

Nejprve bylo nutné zformulovat otázky, které jsou klíčový prvkem řízených rozhovorů. Snahou bylo sestavit otázky tak, aby byly jasné, srozumitelné a konkrétní. Rozhovor byl sestaven z 10 tematických otázek, jejichž smyslem bylo zjistit, jak příchod pandemie ovlivnil pracovní výkon zaměstnanců v rámci hierarchie úřadu a voleného představitele, který byl v danou dobu ve funkci. Otázky byly položeny cílové skupině formou řízených rozhovorů při osobním setkání nebo telefonicky. Po ukončení sběru dat získaných z položených otázek bylo možné provést analýzu a vyhodnocení získaných dat.

5.1.1 Metodika sběru dat

Otázky obsažené v rozhovoru byly položeny celkem pěti respondentům, zaměstnancům Krajského úřadu Jihočeského kraje a volenému představiteli. Řízené polostrukturované rozhovory byly provedeny osobně nebo telefonicky, protože z časových důvodů a pracovní vytíženosti oslovených byl tento způsob nejefektivnější. Podmínkou pro získání odpovědí a realizaci rozhovorů bylo přislíbení anonymity oslovených pro tuto práci.

Rozhovor obsahoval 10 polostrukturovaných otázek. Každému z oslovených respondentů byly předloženy shodné otázky. Během rozhovoru byly zaznamenávány odpovědi, které pak byly přepsány do elektronické podoby a následně prezentovány v bakalářské práci. Dotazníky byly očíslovány a označeny, zda se jedná o zaměstnance v řadové či vedoucí funkci nebo volenou funkci. Výsledky z rozhovorů byly následně vyhodnoceny a interpretovány. Otázky řízeného rozhovoru jsou vloženy do práce jako příloha 3.

5.1.2 Předmět výzkumu a výběr respondentů

Výzkumným vzorkem bylo 5 respondentů, jednalo se o 2 řadové zaměstnance, 2 zaměstnance ve vedoucí funkci a 1 voleného představitele. Oslovení vybraných respondentů pro řízený rozhovor nebylo náhodné, jednalo se o záměrný výběr na základě

těchto kritérií: schopnost poskytnout požadované informace, profesní a odborné zkušenosti, ochota spolupráce, relevance k výzkumnému tématu. Jejich běžná pracovní agenda byla příchodem pandemie velmi ovlivněna a museli se vyrovnat s velkým množstvím změn pod tíhou tlaku a vlivem stresu. Předpokladem výběru respondentů také byl přístup k informacím, které jsou relevantní pro zodpovězení položených otázek. Při výběru vzorku bylo stanoveno, že rozhovor s 5 respondenty různého pohlaví a různého pracovního zaměření je zcela dostačující pro to, aby byl vzorek dostatečně reprezentativní. Výzkum byl prováděn v období září–říjen 2024, vždy s ohledem na pracovní vytíženost oslovených respondentů.

Vzhledem k tomu, že v rámci vzájemné dohody zůstávají oslovení respondenti v anonymitě, jsou v tabulce 1 uvedeny pro přehlednost pouze základní údaje.

Tabulka 1: Přehled respondentů⁷⁹

	Pohlaví	Pracovní funkce	Vzdělání	Délka praxe na Krajském úřadě JČK
Respondent č. 1	muž	řadový zaměstnanec	vysokoškolské	10 let
Respondent č. 2	žena	řadový zaměstnanec	vysokoškolské	15 let
Respondent č. 3	muž	vedoucí zaměstnanec	vysokoškolské	20 let
Respondent č. 4	žena	vedoucí zaměstnanec	vysokoškolské	12 let
Respondent č. 5	muž	volená funkce	vysokoškolské	4 roky

Otázky a odpovědi řízených rozhovorů jsou uvedeny v příloze 4.

⁷⁹ Zdroj: Vlastní zpracování.

6 Vyhodnocení a interpretace získaných dat

V této kapitole práce jsou na základě získaných odpovědí z polostrukturovaných řízených rozhovorů souhrnně zpracovány výsledné informace a následně tak bylo možné odpovědět na výzkumné otázky.

Otázka č. 1 – Byly vám k dispozici dostatečné informace a podpora ze strany krajského úřadu v době pandemie covidu-19, abyste mohl/a svou práci vykonávat efektivně?

Všech 5 respondentů na tuto otázku odpovědělo, že jim byly poskytnuty dostatečné informace a krajský úřad je plně v jejich práci za doby pandemie podpořil, a sice na všech úrovních (běžných, vedoucích i volených).

Otázka č. 2 – Které z následujících změn ve veřejné správě jste během pandemie vnímal/a nejvíce?

Tato otázka byla otázkou uzavřenou s možností doplnění. Respondenti č. 3 a č. 4 ve vedoucích funkcích se shodli a uvedli stejně jako respondent č. 5 (volená funkce) odpověď „*Zesílení online komunikace s veřejností*“. Respondent č. 1 uvedl „*Zavedení home office na pracovišti*“ a respondent č. 2 řekl, že nejvíce vnímal „*Zkrácení pracovní doby úřadu*“.

Otázka č. 3 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad lépe připraven na podobné krizové situace? Proč?

Na otázku č. 3 odpověděli všichni respondenti v zásadě stejně kladně. Respondenti č. 1 a č. 5 se shodují v tom názoru, že krajský úřad byl připraven na příchod krizové situace dostatečně. Respondent č. 2 by možná posílil do budoucna skladové zásoby ochranných pomůcek, aby již v raných začátcích krizové situace byla poskytnuta alespoň základní či minimální ochrana zdraví obyvatel v našem kraji. Respondent č. 3 vidí budoucí připravenost v rozšíření digitalizace, s tím lze souhlasit, například v případě povodní využívá Jihočeský kraj digitální povodňový plán. Respondent č. 4 vidí připravenost v lidech a při rozhovoru uvedl, že pro pandemii byl krajský úřad připraven dobře, protože měl výborného krizového manažera, ale s příchodem další krizové situace tomu tak být nemusí.

Otázka č. 4 – Myslíte si, že má veřejnost po pandemii větší důvěru ve veřejnou správu?

Otázka č. 4 byla otázkou uzavřenou a respondenti na ni odpověděli různorodě. Respondent č. 4 odpověděl jednoznačně, že ano. Ostatní respondenti své odpovědi

rozvinuli. Respondent č. 1 neví, ale kdyby odpovídal jako veřejnost, spokojený by byl. Respondent č. 2 si myslí, že veřejnost má nyní větší důvěru v krajský úřad, neboť v době pandemie jí velmi pomohl s organizací atd. Respondent č. 3 si myslí, že větší důvěru úřad u veřejnosti nemá, že není lepší či horší, že je stejná.

Otázka č. 5 – Co si myslíte o způsobu komunikace krajského úřadu v době pandemie?

U otázky č. 5 se respondenti naopak shodli. Respondenti č. 2, č. 4 a č. 5 jsou téhož názoru, a sice, že krajský úřad využil maximálním možným způsobem všechny své komunikační zdroje vůči veřejnosti. Respondent č. 3 je spokojený s komunikací s veřejností, ale změnil by komunikaci uvnitř organizace, přijde mu odlišná, v čemž vidí lehký problém.

Otázka č. 6 – Jaké služby krajský úřad nejvíce přizpůsobil novým podmínkám?

Odpovědi na tuto otázku byly ze strany všech respondentů jednoznačné. Úřad přizpůsobil novým podmínkám bezkontaktní komunikaci, tj. rozšířil digitalizaci svých služeb, které veřejnost může využívat bez osobní návštěvy úřadu.

Otázka č. 7 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad v budoucnu více digitální?

Všichni respondenti se shodují na tom, že digitalizace je velmi žádoucí a nutná věc ve veřejné správě. Respondenti č. 2 a č. 5 se však obávají, aby nebyly služby ze strany veřejné správy, tj. v tomto případě krajského úřadu, pouze digitální, že některé agendy či služby vyžadují osobní kontakt s úředníkem, aby byly pochopeny správně.

Otázka č. 8 – Jak hodnotíte dostupnost informací, které krajský úřad poskytoval veřejnosti během pandemie?

U této otázky se respondenti shodují, že informace, které poskytoval krajský úřad v době pandemie byly srozumitelné, rychlé a veřejnost byla spokojená. Výhodu vidí i v médiích, jako je Jihočeská televize. Tento pohled na komunikaci byl stejný z řadových, vedoucích i politických funkcí.

Otázka č. 9 – Byly nějaké situace, kdy jste měli pocit, že krajský úřad mohl reagovat lépe?

Všeobecně lze shrnout, že respondenti neměli pocit, že by krajský úřad mohl reagovat lépe. Respondent č. 2 vidí v souvislosti s dobou pandemie výhodu ve skutečnosti, že hejtman Jihočeského kraje je lékařem. Respondent č. 4 uvedl, že krajský úřad reagoval přesně tak, jak očekával. Rychlejší reakci na některé podněty nemohl krajský úřad ovlivnit, neboť je svázán jako veřejný orgán zákony. Respondent č. 5 odpověděl jednoduše „ne“.

Otázka č. 10 - Jak hodnotíte míru ochrany zaměstnanců krajského úřadu během pandemie (omezení pohybu osob, roušky, zábrany atd)?

S mírou ochrany, kterou krajský úřad poskytl nejen svým zaměstnancům, ale i svým příspěvkovým organizacím aj., jsou všichni respondenti maximálně spokojeni a hodnotí ji velmi pozitivně.

Odpovědi na výzkumné otázky

1. výzkumná otázka

Jaká krizová opatření byla přijata Krajským úřadem Jihočeského kraje během pandemie covidu-19?

Během pandemie covidu-19 byla Krajským úřadem Jihočeského kraje přijata taková krizová opatření, jejichž smyslem byla primárně ochrana všech zaměstnanců krajského úřadu a poskytnutí služeb veřejnosti jako před příchodem pandemie. Mezi tato opatření patří poskytnutí ochranných pomůcek zaměstnancům, omezení úředních hodin pro veřejnost, zajištění elektronické komunikace a digitalizace poskytovaných služeb, možnost práce v režimu home office.

2. výzkumná otázka

Jak efektivní byla komunikace Krajského úřadu Jihočeského kraje během pandemie covidu-19?

Z rozhovorů vyplývá, že komunikace Krajského úřadu Jihočeského kraje byla směrem k veřejnosti na vysoké úrovni a byla shledána jako velmi efektivní. Krajský úřad během pandemie zaznamenal ze strany veřejnosti velmi pozitivní zpětnou vazbu týkající se komunikace. Jeden dotazovaný respondent při rozhovoru uvedl, že pouze komunikaci uvnitř organizace hodnotí jakou nedostatečnou.

Shrnutí získaných dat

Cílem bakalářské práce bylo vyhodnotit, jak Krajský úřad Jihočeského kraje přistupoval k řešení epidemiologické situace covidu-19 v Jihočeském kraji. Aby mohl být cíl práce objektivně posouzen a vyhodnocen, byl sestaven řízený rozhovor, který obsahoval 10 otázek týkajících se činnosti Krajského úřadu Jihočeského kraje v době pandemie covidu-19. Ze získaných odpovědí bylo možno odpovědět na dvě výzkumné otázky, které vycházejí z cíle práce. Osloveno bylo celkem pět respondentů, kteří zastávají běžné, vedoucí i volené pracovní pozice. Výběr respondentů nebyl náhodný, smyslem bylo získat názor na předmětnou situaci z různých pracovních pozic, které jsou

na různých úrovních. Každá z těchto pracovních pozic řešila a vnímala situaci pandemie z odlišného hlediska.

Žádná epidemiologická situace není jednoduchá, ať už přichází v jakémkoliv rozsahu, a připravit se na ni dostatečně předem lze jen částečně. Na základě výsledných odpovědí lze souhrnně uvést, že krajský úřad vzhledem k tomu, jaké měl možnosti, epidemiologickou situaci covidu-19 zvládnul velmi dobře. Jeho reakce byla ve všech směrech velmi rychlá a pružná. Zaměstnanci krajského úřadu byli maximálně nápomocni vůči veřejnosti, mnohdy situace nebyla opravdu jednoduchá, protože i pro ně samotné přinesla tato doba mnoho změn.

Z rozhovorů vyplývá, že velmi důležitým faktorem bylo zavedení digitalizace. Pandemie zdůraznila důležitost digitálních nástrojů při práci úřadů, komunikaci a při poskytování služeb. Bez tohoto kroku by krajský úřad nemohl zajistit dostupnost veřejných služeb tak jako před pandemií. Zavedení elektronizace jednotlivých služeb však nebylo pro úřad jednoduchým procesem. Je důležité zde zdůraznit, že krajský úřad v době před pandemií zajišťoval většinu své činnosti pouze v listinné formě.

Bylo nutno investovat do IT vybavení a zabezpečení pro možnost vzdálené práce. Bylo třeba zavést pravidla pro práci na dálku a zajistit rychlé proškolení všech zaměstnanců. Digitalizace jednotlivých činností musela být jednoduchá a přesná, aby se veřejnost dobře orientovala v nabízených službách. Během pandemie Krajský úřad Jihočeského kraje kladl velký důraz na online agendu a implementaci nových nástrojů pro vzdálenou komunikaci mezi úřadem, obcemi a dalšími institucemi. Z výsledků rozhovorů lze uvést, že krajský úřad se během pandemie velmi orientoval na komunikaci s veřejností v tom smyslu, že posílil komunikaci přes sociální sítě a mobilní aplikace na krajský web. Založil z řad zaměstnanců úřadu specializované komunikační týmy pro rychlé a přesné informování obyvatel o krizových opatření.

Komparace základních činností Krajského úřadu Jihočeského kraje

Období před pandemií

- Správní činnosti – vydávání rozhodnutí ve správním řízení v listinné podobě, nahlížení do spisu pouze osobně po předchozí domluvě,
- poskytování informací občanům na webových stránkách kraje a prostřednictvím osobní komunikace,
- přijímání a odesílání pošty listinnou formou,
- organizace školení pro zaměstnance a příspěvkové organizace – nutnost osobní účasti všech účastníků,

- konzultace s veřejností pouze osobně či po telefonu,
- větší personální agenda – organizace zástupů zaměstnanců v době jejich nepřítomnosti,
- vynaložení větších finančních nákladů:
 - na služební cesty – osobní účast na všech jednáních i v rámci přeshraniční spolupráce (koordinace spolupráce)
 - tisk veškeré evidované a vydané dokumentace
- základní IT vybavení (stolní PC sestava, stolní telefon).

Období během pandemie – změna

- Zavedení home office pro zaměstnance,
- flexibilnější koordinace práce,
- digitalizace služeb (nové způsoby komunikace s občany):
 - elektronizace správní agendy
 - elektronizace příjmu a odesílání pošty
 - elektronické podpisy zaměstnanců
 - datové schránky
 - podání žádostí přes portál občana
 - možnost rezervace schůzky na úřadu online
- omezení osobního kontaktu,
- informovanost veřejnosti i přes sociální sítě,
- rozvoj online komunikačních kanálů – online jednání a porady,
- zřízení krizové infolinky,
- modernizace IT vybavení – odstranění stolních PC sestav – náhrada notebooky, služební mobilní telefony,
- elektronická úložiště, výrazné omezení tisku,
- aktivace a posílení krizového štábu.

Po pandemii

- Zachování osvědčených elektronických služeb:
 - online podání a formuláře
 - elektronický podpis
 - digitální identita
- kombinace prezenční a distanční práce,
- optimalizace pracovních procesů,

- zvyšování digitální gramotnosti zaměstnanců – online školení, e-learningové platformy,
- implementace nových technologií:
 - modernizace serverů a sítí
 - posílení kybernetické bezpečnosti
 - cloudová řešení
 - vysokorychlostní připojení
 - elektronický oběh dokumentů
 - automatické zpracování dat
 - interní komunikační zdroje
 - videokonferenční systémy
 - chatboty pro komunikaci s veřejností – Krajský úřad Jihočeského kraje uspořádal celosvětovou konferenci na téma „AI ve veřejné správě“
 - energetický management;
 - sdílení dat mezi odbory;
 - posílení krizové komunikace a lepší připravenost;
 - zefektivnění pracovních procesů;
 - základní materiální připravenost.

Veškeré uvedené změny, které pandemie přinesla, vedly k modernizaci úřadu a zvýšení jeho flexibility při řešení mimořádných situací. Nově nastavené mechanismy a procesy ovlivňují všechny oblasti, do kterých krajský úřad zasahuje (školství, doprava, zdravotnictví, sociální služby atd.).

Teoretická část bakalářské práce se zabývá zejména charakteristikou krizového řízení z pohledu územně samosprávného celku – krajského úřadu a problematikou epidemie a pandemie. Vysvětluje a popisuje různé pojmy týkající se oblasti krizového řízení (např. krizový štáb, bezpečnostní rada, krizový zákon atd.) a epidemie (definice pandemie a epidemie, covid-19, šíření nákazy v datech). V úvodní části práce je popsána okrajově veřejná správa.

V praktické části bakalářské práce byly prostřednictvím kvalitativní metody (řízené polostrukturované rozhovory se zaměstnanci krajského úřadu) ověřovány teoretické poznatky v praxi. Výsledky rozhovorů a následná metoda komparace činností úřadu v době před pandemií, při ní a po pandemii odhalily, že se krizové řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje během pandemie covidu-19 ukázalo jako efektivní, zejména díky rychlé adaptaci na změny a schopnosti koordinovat různé složky veřejné správy.

Klíčovými faktory pro úspěch byla silná krizová komunikace, zajištění ochranných prostředků a digitalizace poskytovaných služeb.

Propojením teoretické a praktické části této práce bylo zjištěno, že Krajský úřad Jihočeského kraje během pandemie covidu-19 koordinoval krizové řízení na úrovni kraje. Koordinace krizového řízení zahrnovala především zřízení Krizového štábu Jihočeského kraje, který komunikoval s vládními institucemi, mezi které patřily zejména Úřad vlády ČR a Ministerstvo zdravotnictví. Na základě této spolupráce pak bylo možné zajišťovat komunikaci s veřejností a poskytovat informace o aktuálním stavu. Krizový štáb měl zodpovědnost za implementaci opatření přijatých vládou a jejich přizpůsobení podmínkám Jihočeského kraje. Koordinoval krizová opatření v oblasti distribuce ochranných prostředků, zajišťoval testování a očkování proti nákaze viru a komunikaci a informování veřejnosti prostřednictvím tiskových konferencí a pravidelných vyjádření. Krizový štáb pracoval v intenzivním režimu, často zasedal týdně, zejména v období vysokého počtu nakažených. Rozhodování probíhalo na základě aktuálních dat a doporučení odborníků z různých oblastí. Zasedání Krizového štábu Jihočeského kraje se zaměřovala na rychlé vyhodnocení aktuální situace, spolupráci s centrálními orgány a flexibilní přizpůsobování opatření.

Krizový štáb Jihočeského kraje byl v úzké spolupráci s Bezpečnostní radou Jihočeského kraje, která sledovala aktuální situaci v kraji, včetně epidemiologických údajů (počet nakažených, hospitalizovaných apod.), a vyhodnocovala rizika spojená s pandemií. Na základě těchto informací formulovala doporučení pro krizový štáb a další relevantní složky veřejné správy. Z výsledků rozhovorů lze konstatovat, že všichni respondenti i veřejnost byli spokojeni s krizovým řízením Krajského úřadu Jihočeského kraje v době pandemie covidu-19. Někteří se domnívají, že krizové řízení jako takové je postaveno na lidském faktoru a hejtman Jihočeského kraje zastával v době pandemie klíčovou roli.

Dle zkoumání autora lze konstatovat, že krizové řízení Krajského úřadu Jihočeského kraje nebylo připraveno na příchod pandemie v digitální oblasti. Před příchodem pandemie krajský úřad a celkově oblast veřejné správy v oblasti elektronizace velmi stagnovala a vyznačovala se zastaralými pracovní postupy, zastaralým IT vybavením, neproškolenými zaměstnanci. V případě, že nastane krizová situace, která vyžaduje omezení či zabránění osobního styku, a pandemie takovou krizovou situací rozhodně je, je nezbytné, aby krajský úřad byl schopen neprodleně na tuto situaci reagovat tím, že poskytne své služby veřejnosti elektronickou vzdálenou formou.

S příchodem pandemie měla být digitalizace už jen rozšiřována dle aktuální potřeby, nikoliv nastavována od počátku. Krizové řízení prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje se mělo zaměřovat především na zřízení očkovacích center a zajištění celého procesu očkování a testování, vytvoření zásob ochranných pomůcek a zajištění celého logistického systému, nastavení vnitřních pravidel pro zaměstnance, poskytnutí informací veřejnosti a na koordinaci příspěvkových organizací a jiných orgánů atd.

Vše uvedené krajský úřad v rámci krizového řízení zajistil, avšak kdyby se nezabýval nejprve obnovou nevyhovujícího IT vybavení, proškolením zaměstnanců pro práci na dálku, nastavováním vyšší kybernetické ochrany nebo elektronizací jednotlivých pracovních postupů, nemuselo dojít k tak velké počáteční časové prodlevě a mnohonásobným investičním výdajům a úřad by mohl reagovat na vzniklou situaci mnohem rychleji a pružněji. V Jihočeském kraji není tak velká hustota osídlení, a proto se i přes počáteční komplikace s elektronizací služeb podařilo krajskému úřadu pandemickou situaci zvládnout a zmírnit její dopady. Pokud by však poskytované služby byly většího rozsahu a pro více obyvatel, nedostatečná technologická připravenost by byla pro krajský úřad zásadní a pandemie by zanechala mnohem větší následky. Celkově lze reakci Krajského úřadu Jihočeského kraje na příchod pandemie covidu-19 hodnotit pozitivně v těchto aspektech:

- systematickosti – včasné zřízení Krizového štábu Jihočeského kraje, koordinace s dalšími institucemi (složky IZS, příspěvkové organizace atd.),
- komplexní přístup – krajský úřad pružně reagoval v rámci všech klíčových oblastí, tedy ve zdravotnictví, školství a ekonomice,
- podpůrná opatření – pomoc školským a zdravotnickým zařízením (poskytnutí IT vybavení, ochranných pomůcek, personální pomoc v očkovacích centrech atd.),
- efektivita komunikace – zajištění intenzivní komunikace s veřejností prostřednictvím všech dostupných zdrojů od počátku pandemie,
- rychlost reakce – přijatá opatření ze strany vlády ČR a Ministerstva zdravotnictví byla implementována v rámci Jihočeského kraje obratem,
- zajištění dostupné pomoci všem potřebným v rámci Jihočeského kraje,
- částečná flexibilita – digitalizace poskytovaných služeb vůči veřejnosti s počátečními problémy, přechod na online vyřizování agend a přizpůsobení provozu krajského úřadu pandemii covidu-19 vyžadovalo proškolení zaměstnanců a zajištění odpovídajícího technologického vybavení.

Je nutno zmínit, že prostor ke zlepšení (dle zkoumání autora) je spatřen především v těchto klíčových oblastech:

- Rozšíření online služeb a komunikačních kanálů:
 - možnost online konzultací se zaměstnanci krajského úřadu,
 - vytvoření uživatelsky přívětivého portálu pro občany,
 - kompletní digitalizace všech poskytovaných služeb,
 - vytvoření mobilní aplikace pro komunikaci s veřejností,
 - zlepšení informačního systému pro krizovou komunikaci.
- Modernizace interních procesů:
 - zavedení plně elektronického oběhu dokumentů,
 - vylepšení systémů pro práci z domova,
 - zajištění odpovídajícího IT vybavení pro zaměstnance krajského úřadu,
 - pravidelná školení v rámci krizového řízení.

Krajský úřad Jihočeského kraje prokázal schopnost reagovat na krizovou situaci, kterou byl příchod pandemie covidu-19, systematicky a komplexně. V oblasti digitalizace služeb se vyskytly v počátcích problémy a nedostatky, i přesto přijatá opatření pokrývala všechny důležité oblasti a krajský úřad v krizové situaci obstál. Dle názoru autora Krajský úřad Jihočeského kraje velmi pokročil v oblasti digitalizace služeb, i když je nutno podotknout, že pandemie tento proces velmi urychlila. Elektronizace a modernizace interních postupů a procesů poskytuje požadovanou flexibilitu a je velkým přínosem pro pracovní výkon autora. Negativitu digitalizace spatřuje autor, zastávající vedoucí funkci, pouze v dostupnosti i v době osobního volna.

Závěr

Hlavním cílem práce bakalářské práce bylo vyhodnotit, jak Krajský úřad Jihočeského kraje přistupoval k řešení epidemiologické situace covidu-19 v Jihočeském kraji. Vedlejším cílem bylo charakterizovat krizové řízení a problematiku epidemií a pandemií. V rámci praktické části práce byly provedeny řízené rozhovory s celkem pěti respondenty, kteří odpovídali na 10 shodných otázek. Jejich odpovědi byly následně vyhodnoceny a interpretovány.

Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části, obě části na sebe logicky navazují a tvoří souvislý odborný text práce. Teoretická část v úvodu popisuje diferenciaci státní a veřejné správy, dále pak charakterizuje pojmy krizové řízení, epidemie a pandemie. Praktická část je zaměřena na činnost Krajského úřadu Jihočeského kraje, konkrétně na jeho orgány krizového řízení, kterými jsou především Krizový štáb Jihočeského kraje a Bezpečnostní rada Jihočeského kraje. Dále jsou v této části práce popsány postoje Krajského úřadu Jihočeského kraje k příchodu pandemie, reakce, změny, informace o průběhu pandemie v kraji. Popsány jsou konkrétní činnosti a kroky, které krajský úřad činil vůči veřejnosti a vůči svým zaměstnancům. V následných řízených rozhovorech bylo zjištěno, jaké dojmy a názory měli zaměstnanci a zástupci politických stran krajského úřadu na jeho přístup v době pandemie covidu-19.

Závěrem lze tedy uvést, že pandemie covidu-19, která zasáhla Českou republiku na počátku roku 2020, byla jednou z největších krizí, kterým musely regionální úřady v moderní historii čelit. Jihočeský kraj se, stejně jako ostatní regiony, potýkal s bezprecedentními výzvami v oblasti zdravotnictví, logistiky, komunikace a krizového řízení. Krajský úřad Jihočeského kraje přijal řadu opatření, mezi které rozhodně patří zřízení krajského krizového štábu pro koordinaci všech aktivit, posílení kapacit nemocnic a vytvoření dočasných očkovacích a testovacích center. Velmi důležitou, klíčovou roli pro zmírnění dopadů pandemie měla spolupráce se zdravotnickými zařízeními, neziskovými organizacemi a obcemi.

A co pandemie přinesla? Lze s jistotou říci, že pandemie přinesla rychlý nástup digitalizace a moderního přístupu krajského úřadu. V současné době Krajský úřad Jihočeského kraje poskytuje veřejnosti plná elektronická podání v mnoha agendách, vzdálený přístup do správního spisu, elektronické podání dokumentů prostřednictvím Portálu občana Jihočeského kraje (fyzické osoby nemusí vlastnit elektronický podpis). Je možné tedy s úřadem komunikovat pouze elektronicky, postupy jsou rychlejší a méně

nákladné ze strany úřadu i veřejnosti. Zaměstnancům krajského úřadu přinesla pandemie možnost práce z domova, která se velmi osvědčila, elektronické podpisy, možnosti online školení a vzdělávání zaměstnanců, účast na jednáních bez nutnosti služebních cest atd. Vedení krajského úřadu neustále pracuje na modernizaci a zlepšování poskytovaných služeb.

Pandemie covidu-19 byla zásadním testem připravenosti nejen Krajského úřadu Jihočeského kraje, ale celého Jihočeského kraje. Krajský úřad Jihočeského kraje dokázal díky flexibilitě a spolupráci zmírnit mnoho negativních dopadů, avšak současně odhalil oblasti, které je třeba zlepšit. Mezi oblasti zlepšení patří organizace pravidelných školení pro zaměstnance úřadu a krizové manažery, posílení monitoringu potenciálních hrozeb a zavedení systému včasného varování. Je nutné zavést pravidelné krizové simulace a zajistit dostatečné zásoby základního vybavení.

Krizová opatření a reakce krajského úřadu byly nezbytné pro zmírnění negativních důsledků, ačkoli některé výzvy, zejména v oblasti digitalizace, se ukázaly jako složité. Nicméně tyto zkušenosti vedly k urychlení procesů digitalizace. Poučení z této krizové situace by mělo být základem pro budování robustnějších systémů krizového řízení, aby byl kraj připraven na budoucí výzvy.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ANTUŠÁK, Emil a Zdeněk KOPECKÝ. *Úvod do teorie krizového managementu I*. V Praze: Oeconomica, 2003, s. 18. ISBN 80-245-0548-7.
2. ANTUŠÁK, Emil a Zdeněk KOPECKÝ. *Úvod do teorie krizového managementu I*. V Praze: Oeconomica, 2003, s. 13. ISBN 80-245-0548-7.
3. Bostrom, Nick a Čirković, Milan M. 2008. *Global Catastrophic Risks*. Oxford: Oxford University Press, 580 str., ISBN 978-0-19-960650-4
4. DUBEN, Rostislav. *Veřejný sektor, I: Charakteristika a teoretická východiska*. V Praze: Oeconomica, 2003, s. 72. ISBN 80-245-0588-6.
5. DVOŘÁK, Jiří, Vysoké učení technické v Brně a Nottingham Business School. *Úvod do krizového managementu*. Brno: Zdeněk Novotný, 2003, s. 38. ISBN 80-86510-76-X.
6. HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. V Praze: C.H. Beck, 2003, s. 4. ISBN 80-7179-671-9.
7. HENDL, Jan. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1997, s. 12. ISBN 80-7184-549-3.
8. JANDOUREK, Jan. *Průvodce sociologií*. Praha: Grada, 2008, s. [49]. ISBN 978-80-247-29-6.
9. KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava, Pavel MATES a Jiří GROSPÍČ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha: Codex Bohemia, 1998, s. 211. ISBN 80-85963-69-8.
10. KOUDELKA, Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou: po 1.1.2003: včetně úplného znění obecního a krajského zřízení*. Praha: Linde, 2003, s. 77.
11. NEDOROST, Libor. *Základy práva*. Praha: Eurolex Bohemia, 2003, s. 389. ISBN 80-86432-53-X.
12. PAVLÁK, Miroslav. *Nauka o veřejné správě*. Plzeň: Západočeská univerzita, Katedra celoživotního vzdělávání, 2003, s. 14. ISBN 80-7082-995-8.
13. PAVLÍČEK, Václav. *Ústava a ústavní řád České republiky: komentář, 2. díl: Práva a svobody*. Praha: Linde, 2002, s. 386. ISBN 80-7201-391-2.
14. PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2002, s. 71. ISBN 80-86395-21-9.

15. Průcha, P.: *Správní právo. Obecná část*. 6. vyd. Brno: Masarykova univerzita a Doplněk, 2004, s. 62.
16. REKTOŘÍK, Jaroslav, Jan ŠELEŠOVSKÝ, Institut pro místní rozvoj (Praha, Česko) a Masarykova univerzita. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy, IV. díl: Strategie, komunikace, řízení*. Brno: Masarykova univerzita, 2002, s. 65.
17. REKTOŘÍK, Jaroslav, Jan ŠELEŠOVSKÝ, Institut pro místní rozvoj (Praha, Česko) a Masarykova univerzita. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy, IV. díl: Strategie, komunikace, řízení*. Brno: Masarykova univerzita, 2002, s. 71. ISBN 80-210-2957-9.
18. ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Úvod do současné politologie: [srovnávací analýza demokratických politických systémů]*. Praha: Portál, 2007, s. [21]. ISBN 978-80-7367-348-2.
19. SCHELLE, Karel. *Základy veřejného práva*. Brno: Doplněk, 1993, s. 83. ISBN 80-85765-04-7.
20. SCHELLE, Karel. *Základy veřejného práva*. Brno: Doplněk, 1993, s. 81. ISBN 80-85765-04-7.
21. WOKOUN, René. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha: IFEC, 2001, s. 237. ISBN 80-86412-08-3.

Elektronické zdroje

22. ČESKOBUDĚJOVICKÝ DENÍK.CZ. *Ve středu se v kraji rozvázely roušky do škol. Úředníci kraje pomáhají i jinde*. Online. 2021. Dostupné z: https://ceskobudejovicky.denik.cz/zpravy_region/ve-stredu-se-v-kraji-rozvazely-rouscky-do-skol-urednici-kraje-pomahaji-20210414.html. [cit. 2024-12-15]
23. doc. MUDr. KOTRBOVÁ Ph.D., Kvetoslava. *Statut krajské epidemiologické komise Jihočeského kraje*. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2019. Dostupné také z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/inline-files/Statut%20KEK%20J%C4%8DK%202018.pdf>
24. E15. *Co je nouzový stav?* Online. 2022. Dostupné z: <https://www.e15.cz/domaci/co-znamená-nouzovy-stav-v-cesku-se-kvuli-valce-prodlouzi-az-do-konce-cervna-1385719>. [cit. 2024-12-05]

25. *Encyklopedie Českých Budějovic*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.encyklopedie.c-budejovice.cz/clanek/statni-sprava>. [cit. 2024-11-02]
26. JIHOČESKÝ KRAJ. Jihočeský kraj rozšiřuje své online služby. Online. 2021. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj-rozsiruje-sve-online-sluzby-krome-objednani-je-mozne-i-elektronicke-podani-formulare>. [cit. 2024-12-25]
27. JIHOČESKÝ KRAJ. *Krajský úřad Jihočeského kraje*. Online. *Www.kraj-jihocesky.cz*. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/krajsky-urad/zakladni-informace-o-krajskem-uradu-jihoceskeho-kraje>. [cit. 2024-10-11].
28. JIHOČESKÝ KRAJ. *Krizové řízení*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj/krizove-řízení#krizovy-stab-kraje>. [cit. 2024-11-15]
29. JIHOČESKÝ KRAJ. *Krizové řízení*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj/krizove-řízení#bezpecnostni-rada-kraje>. [cit. 2024-11-16]
30. JIŽNÍ ČECHY TEĎ. *Krajská očkolinika pomohla Jihočechům s očkováním. V provozu bude do konce června*. Online. 2021. Dostupné z: <https://www.jcted.cz/krajska-ockolinka-pomohla-jihoechem-s-ockovanim-v-provozu-bude-do-konce-cervna/>. [cit. 2024-12-23]
31. KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE PLZEŇ. *Pojem epidemie*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.khsplzen.cz/wp-content/uploads/2021/11/Pojem-epidemie.pdf>. [cit. 2024-11-20]
32. Krajský úřad Jihočeského kraje. Online. *Mimořádné opatření*. 2020. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/pravidla-provozu-krajskeho-uradu-jihoceskeho-kraje-platna-od-10-9-2020>. [cit. 2024-12-07]
33. KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Koronavirus*. Online. 2021. Dostupné z: <https://kraj-jihocesky.cz/cs/koronavirus>. [cit. 2024-12-05]
34. KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Koronavirus*. Online. 2021. Dostupné z: <https://kraj-jihocesky.cz/cs/koronavirus>. [cit. 2024-12-23]
35. KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Koronavirus*. Online. 2021. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/taxonomy/term/22?page=35>. [cit. 2024-12-23]

36. KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Krizové řízení*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/jihocesky-kraj/krizove-řízení>. [cit. 2024-12-05]
37. KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOČESKÉHO KRAJE. *Pouze s rouškou*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/cs/na-krajsky-urad-jihoceskeho-kraje-od-utery-28-7-2020-pouze-s-rouskou>. [cit. 2024-12-06]
38. KRÍŽ, Jaroslav. *COVID-19, HISTORIE A PŘÍČINY PANDEMII*. Online. Dostupné z: [https://doi.org/Státní zdravotnická organizace](https://doi.org/Státní_zdravotnická_organizace). [cit. 2024-11-23]
39. Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Online. Mimořádné opatření. 2020, s. 11 stran. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/wp-content/uploads/2020/12/Mimoradne-opatreni-noseni-ochrannych-prostredku-dychacich-cest-s-ucinnosti-od-8-12-2020-do-odvolani.pdf>. [cit. 2024-12-07]
40. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. COVID-19: *Přehled aktuální situace v ČR*. Online. 2020. Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>. [cit. 2024-11-28]
41. Ministerstvo zdravotnictví České republiky: *V České republice jsou první tři potvrzené případy nákazy koronavirem*. Online. In: 2020. Dostupné z: [https://doi.org/Ministerstvo zdravotnictví České republiky](https://doi.org/Ministerstvo_zdravotnictví_České_republiky). [cit. 2024-12-01]
42. NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL – NZIP. *Covid-19*. Online. 2020, 21.12.2021. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/vyhledavani?query=infek%C4%8Dn%C3%AD+onemocn%C4%9Bn%C3%AD&sort=newest&page=2&cat%5B%5D=162&show=10>. [cit. 2024-11-20]
43. NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL – NZIP. *Epidemie*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/1509>. [cit. 2024-11-18]
44. NEMOCNICE ČESKÉ BUDĚJOVICE. *Jihočeské nemocnice startují očkování proti koronaviru*. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.nemcb.cz/aktuality/jihoceske-nemocnice-startuji-ockovani-proti-koronaviru/>. [cit. 2024-12-20]
45. PANDEMICKÝ PLÁN ČESKÉ REPUBLIKY. Ministerstvo zdravotnictví ČR. Vytvořen 18. 10. 2011. Poslední aktualizace 11. 7. 2020. Dostupný na: <https://www.mzcr.cz/pandemicky-plan-ceske-republiky/>. S. 3. [cit. 2024-11-24]

46. PANDEMICKÝ PLÁN ČESKÉ REPUBLIKY. Online. 2011, roč. 2011. Praha, 2011. Dostupné z: Vláda ČR, https://vlada.gov.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Pandemicky_plan_CR.pdf. [cit. 2024-11-25]
47. PROGRAM ROZVOJE JIHOČESKÉHO KRAJE NA OBDOBÍ 2021-2027. Online. 240 stran. Jihočeský kraj, 2021. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/inline-files/2020/Program%20rozvoje%20Jiho%C4%8Desk%C3%A9ho%20kraje%20na%20obdob%C3%AD%202021-2027.pdf>. [cit. 2025-12-22]
48. STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE. *Bezpečné pracovní prostředí v době pandemie covid-19*. Online. 2020. Dostupné z: https://www.suip.cz/informace-o-koronaviru/-/asset_publisher/vMDCKoNqUtJW/content/bezpecne-pracovni-prostredi-v-dobe-pandemie-covid-19. [cit. 2024-12-15]
49. Státní zdravotní ústav: *Základní informace o onemocnění novým koronavirem – covid-19 (coronavirus disease 2019)*. Online. In: 2021. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/v-ceske-republice-> [cit. 2024-12-01]
50. STÁTNÍ ZDRAVOTNICKÝ ÚSTAV. COVID-19. Online. 2020. Dostupné z: https://szu.gov.cz/wpcontent/uploads/2023/05/zakladni_informace_covid_19_7_aktualizace_09_03_2021_2.pdf. [cit. 2024-11-30]
51. STÁTNÍ ZDRAVOTNICKÝ ÚSTAV. *Pravidla pro správnou dezinfekci*. Online. 2019. Dostupné z: https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/05/Pravidla_pro_spravnu_dezinfekci.pdf. [cit. 2024-12-16]
52. SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE. *COVID-19*. Online. 2021. Dostupné z: https://www.who.int/europe/health-topics/coronavirus#tab=tab_1. [cit. 2024-11-22]
53. Usnesení vlády České republiky: č.194 - Nouzový stav. Online. In: 2020. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/assets/media-centrum/aktualne/Usneseni-vlady-k-vyhlase-ni-nouzoveho-stavu.pdf>. [cit. 2024-12-01]
54. VELKÝ LÉKAŘSKÝ SLOVNÍK. *Epidemie*. Online. 2020. Dostupné z: <https://lekarske.slovníky.cz/pojem/epidemie>. [cit. 2024-11-18]
55. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statut Ústředního krizového štábu – příloha č.78 usnesení vlády*. Online. 2022. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/ustredni-krizovy-stab/ustredni-krizovy-stab-51792/>. [cit. 2024-11-08].

56. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. V ČR bylo zahájeno očkování proti COVID-19. Online. 2020. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/v-cr-bylo-zahajeno-ockovani-proti-onemocneni-covid-19--mezi-prvnimi-ockovanymi-byl-i-premier-babis-185837/>. [cit. 2024-12-20]
57. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Vládní usnesení související s bojem proti epidemii*. Online. 2022. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-180608>. [cit. 2024-12-07]
58. WHO. *Coronavirus disease 2019 (COVID-19) Situation Report – 51*. Online. 2021. Dostupné z: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200311-sitrep-51-covid-19.pdf?sfvrsn=1ba62e57_10. [cit. 2024-11-28]

Legislativní dokumenty

59. ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2024-12-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>
60. ČESKO. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2024-12-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>
61. ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3475-3487. ISSN 1211-1244

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

62. *Kybernetická bezpečnost*. Interní dokument. 2024. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024. Dostupné také z: <https://intranet.kraj-jihocesky.cz/kyber-bezpecnost/#proc-je-resena-kyberneticka-bezpecnost-na-krajskem-uradu-jihoceskeho-kraje>.
63. *Rozhodnutí hejtmána Jihočeského kraje č.1/2020: Příloha č.2 – Jednací řád Bezpečnostní rady Jihočeského kraje*. Interní dokument. 17.12.2020. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2020.

64. *Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu RŘ/55/REDI: Příprava a řešení mimořádných krizových situací.* Interní dokument. 12.9.2024. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2024
65. *Rozhodnutí ředitele Krajského úřadu: Omezení provozu.* 2020. České Budějovice – Krajský úřad Jihočeského kraje, 2020. Dostupné také z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/inlinefiles/2020/25.2.2021.pdf>

Seznam zkratek

IZS	integrovaný záchranný systém
KÚ JČK	Krajský úřad Jihočeského kraje
NZIP	Národní zdravotní informační portál
ORP	obec s rozšířenou působností
WHO	Světová zdravotnická organizace

Seznam tabulek a obrázků

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled respondentů	45
--------------------------------------	----

Seznam obrázků

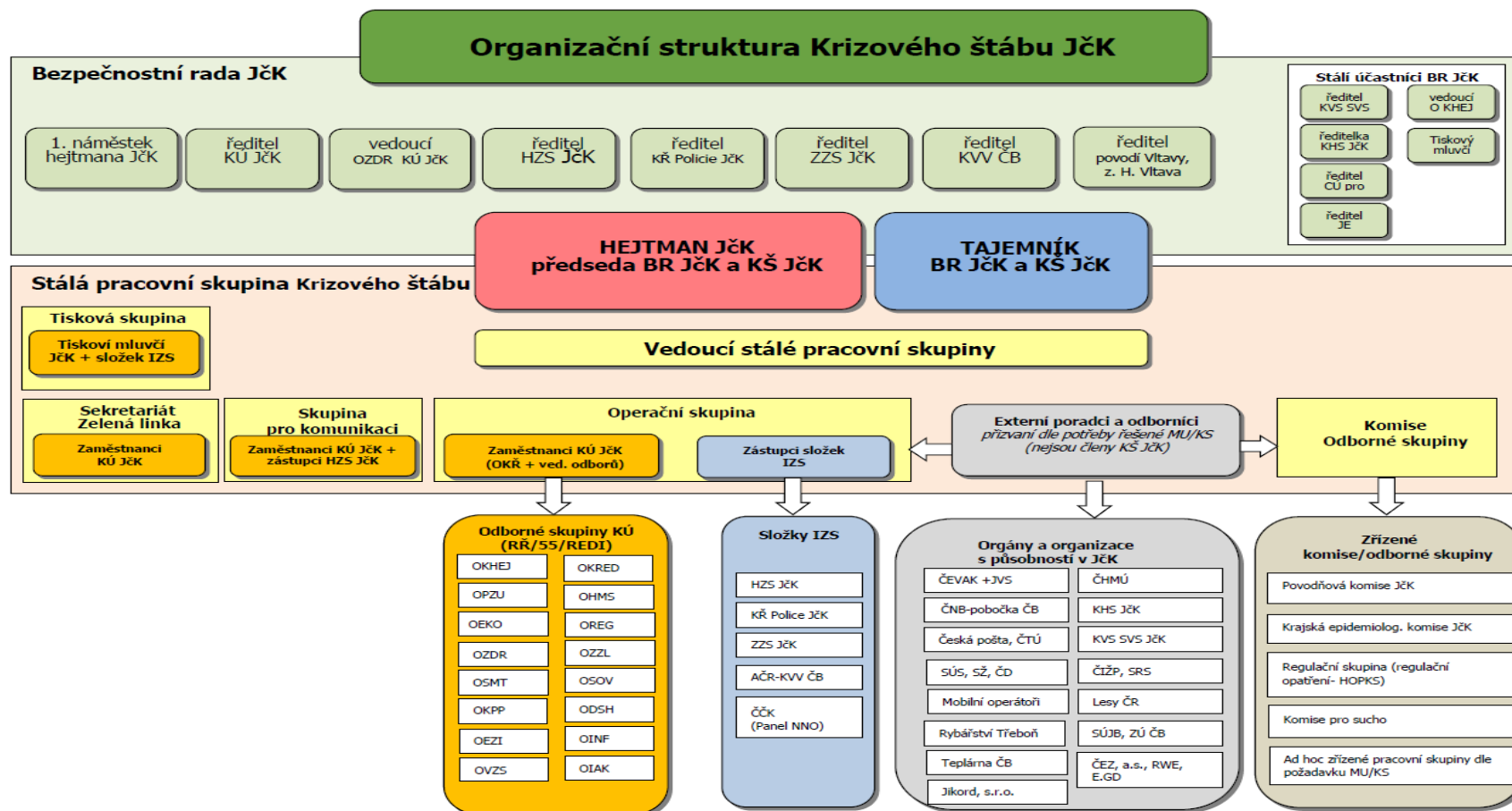
Obrázek 1: Distribuce roušek	35
Obrázek 2: OČKO v Českých Budějovicích	39

Seznam příloh

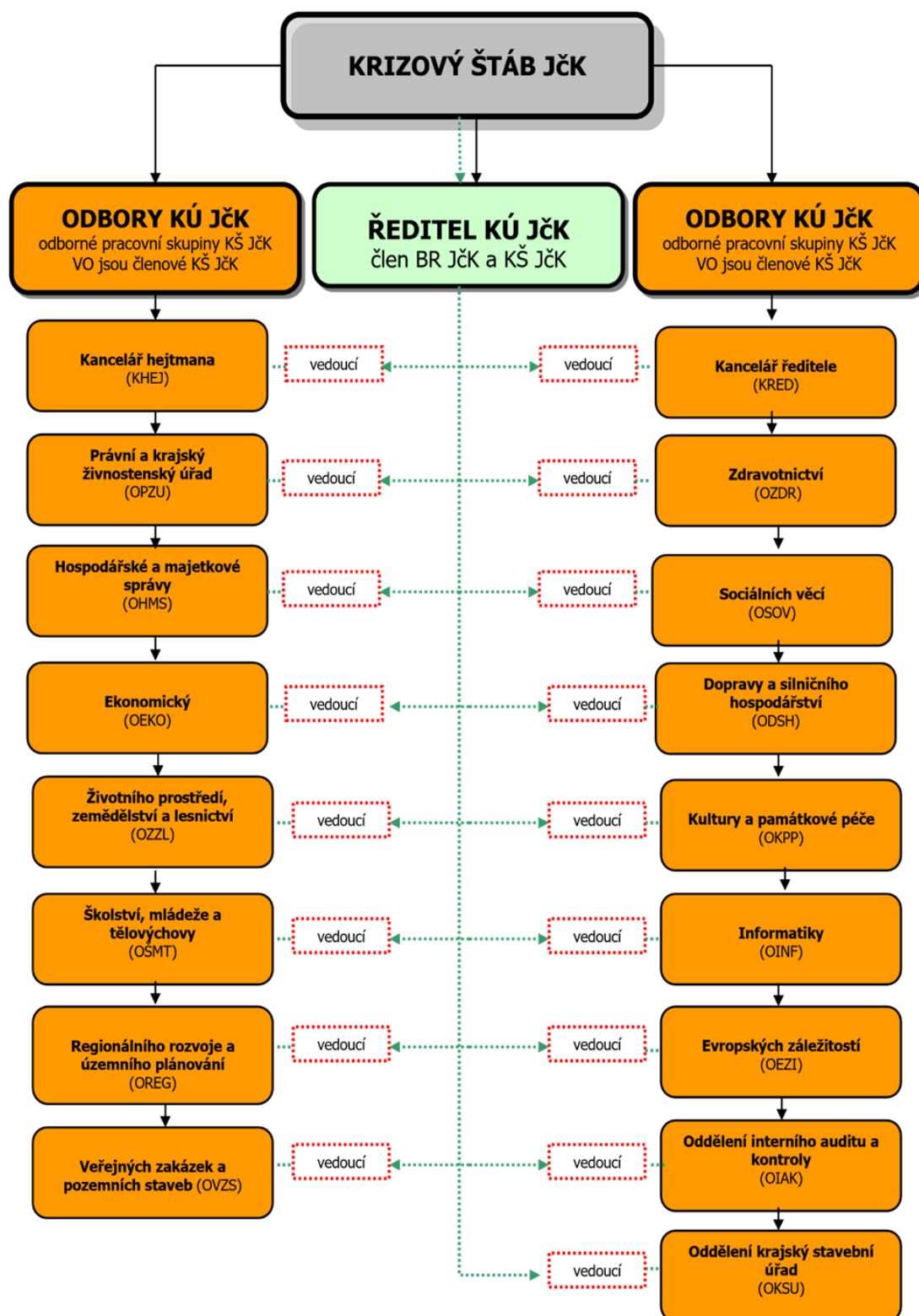
Příloha 1: Organizační struktura Krizového štábu Jihočeského kraje	67
Příloha 2: Organizační struktura Krajského úřadu Jihočeského kraje	68
Příloha 3: Řízený rozhovor – struktura	69
Příloha 4: Otázky a odpovědi řízených rozhovorů.....	70

Přílohy

Příloha 1: Organizační struktura Krizového štábu Jihočeského kraje

Příloha 2: Organizační struktura Krajského úřadu Jihočeského kraje

Příloha 3: Řízený rozhovor – struktura

Tento rozhovor je součástí mé bakalářské práce zaměřené na reakci Krajského úřadu Jihočeského kraje na pandemii covidu-19. Cílem je porozumět zkušenostem a pohledu zaměstnanců krajského úřadu na průběh pandemie a řešení jejích výzev. Vaše odpovědi budou anonymní a slouží pouze pro účely této práce.

„Během pandemie čelil Krajský úřad Jihočeského kraje řadě výzev, jako je řízení krizových opatření, koordinace zdravotní péče nebo komunikace s veřejností. Váš pohled je klíčový pro pochopení toho, jak kraj pandemii zvládal.“

Otázka č.1 - *Byly vám k dispozici dostatečné informace a podpora ze strany krajského úřadu v době pandemie covidu-19, abyste mohli svou práci vykonávat efektivně?*

Otázka č.2 – *Které z následujících změn ve veřejné správě jste během pandemie vnímal nejvíce?*

- Zavedení home office pro zaměstnance;
- Zesílení online komunikace s veřejností;
- Zkrácení pracovní doby úřadu.

Otázka č.3 – *Myslíte si, že by měl být krajský úřad lépe připraven na podobné krizové situace? Proč?*

Otázka č.4 – *Myslíte si, že má veřejnost po pandemii větší důvěru ve veřejnou správu?*

- Ano;
- Ne;
- Nevím.

Otázka č.5 – *Co si myslíte o způsobu komunikace krajského úřadu v době pandemie?*

Otázka č.6 – *Jaké služby krajský úřad nejvíce přizpůsobil novým podmínkám?*

Otázka č.7 – *Myslíte si, že by měl být krajský úřad v budoucnu více digitální?*

Otázka č.8 – *Jak hodnotíte dostupnost informací, které krajský úřad poskytoval veřejnosti během pandemie?*

Otázka č.9 - *Byly nějaké situace, kdy jste měli pocit, že krajský úřad mohl reagovat lépe?*

Otázka č.10 - *Jak hodnotíte míru ochrany zaměstnanců krajského úřadu během pandemie (omezení pohybu osob, roušky, zábrany atd)?*

Příloha 4: Otázky a odpovědi řízených rozhovorů

Respondent č.1

Otázka č.1 - Byly vám k dispozici dostatečné informace a podpora ze strany krajského úřadu v době pandemie covid-19, abyste mohl svou práci vykonávat efektivně?

„Ano, rozhodně. Informace, které souvisely se zajištěním mého pracovního výkonu jsem dostával přímo od svého nadřízeného a také od pana ředitele prostřednictvím kolektivního mailu všem zaměstnancům. Situace byla turbulentní a nepředvídatelná, musel jsem neustále reagovat na změny, abych mohl svou práci vykonávat.“

Otázka č.2 – Které z následujících změn ve veřejné správě jste během pandemie vnímal nejvíce?

„Zavedení home office pro zaměstnance“

Otázka č.3 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad lépe připraven na podobné krizové situace? Proč?

„Myslím si, že byl krajský úřad připraven dostatečně, tedy v rámci možností, které umožňuje veřejná správa. Krajský úřad není soukromá firma, má pouze omezený rozpočet, se kterým musí pracovat a dle mého názoru se nelze připravit nikdy dostatečně dopředu, nevíte, co přijde a v jaké síle.“

Otázka č.4 – Myslíte si, že má veřejnost po pandemii větší důvěru ve veřejnou správu?

„Nevím, to nedokážu posoudit. Kdybych odpovídal ze strany veřejného subjektu, tak nevím, zda větší důvěru, ale rozhodně pandemie přinesla větší rozsah služeb v rámci digitalizace, takže asi bude veřejnost více spokojena.“

Otázka č.5 – Co si myslíte o způsobu komunikace krajského úřadu v době pandemie?

„Ke komunikaci krajského úřadu v pandemické době nemám co vytknout. Mě, jako zaměstnanci byly sděleny veškeré potřebné informace. Úřad disponuje pro mě přehlednými webovými stránkami, kde bylo vše potřebné uvedeno ve srozumitelné formě a hlavně včas.“

Otázka č.6 – Jaké služby krajský úřad nejvíce přizpůsobil novým podmínkám?

„Úřad velmi posílil digitální služby, čímž se přiblížil službám, na které jsme zvyklí ze soukromých společností. Jednalo se především o podávání žádostí online formou a komunikace přes datové schránky nebo e mail.“

Otázka č.7 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad v budoucnu více digitální?

„Rozhodně ano, a nejen náš krajský úřad, ale celkově veřejná i státní správa. Člověk vše vyřeší z pohodlí domova a má k dispozici kdykoliv přehled o stavu svých žádostí. Může udělat rychlé změny. Digitalizace je rozhodně krok kupředu a veřejná správa ji rozhodně potřebuje. Tedy pokud funguje vše, jak má.“

Otázka č.8 – Jak hodnotíte dostupnost informací, které krajský úřad poskytoval veřejnosti během pandemie?

„Jako zcela dostačující, srozumitelné a především rychlé. Krajský úřad má stejně jako celý Jihočeský kraj výhodu ve vysílání Jihočeské televize, která poskytuje informace všem věkovým skupinám.“

Otázka č.9 - Byly nějaké situace, kdy jste měli pocit, že krajský úřad mohl reagovat lépe?

„V rámci mé pracovní agendy ne.“

Otázka č.10 - Jak hodnotíte míru ochrany zaměstnanců krajského úřadu během pandemie (omezení pohybu osob, roušky, zábrany atd)?

„Z mého pohledu úřad jako zaměstnavatel dělal, co mohl. Byla nám umožněna práce z domova nebo střídání na pracovišti. K testování docházelo 2x týdně, měřili nám teplotu, poskytli dezinfekční prostředky.“

Respondent č.2

Otázka č.1 - Byly vám k dispozici dostatečné informace a podpora ze strany krajského úřadu v době pandemie covid-19, abyste mohla svou práci vykonávat efektivně?

„Ano, podpora byla dostatečná, a sice převážně poskytnutím ochranných pomůcek ihned v počátcích nákazy, bez roušek a respirátorů bych nemohla svou práci vykonávat, jelikož sedíme s kolegyní v jedné kanceláři a často máme konzultace z řad veřejnosti.“

Otázka č.2 – Které z následujících změn ve veřejné správě jste během pandemie vnímala nejvíce?

„Zkrácení pracovní doby úřadu“

Otázka č.3 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad lépe připraven na podobné krizové situace? Proč?

„Krajský úřad ani jiná organizace asi nemůže být maximálně připraven na takové krizové situace, protože ochranné pomůcky mají jistě určitou dobu expirace, i kdyby byly

na další nákazu vhodné. Pokud má úřad volno ve svém centrálním skladu, může mít základní ochranné vybavení připravené v určitém množství. Lepší nějaké než žádné.“

Otázka č.4 – Myslíte si, že má veřejnost po pandemii větší důvěru ve veřejnou správu?

„Ano, myslím, že ano. Krajský úřad pomohl výrazně tím, že spolupracoval s veřejností v OČKÁCH, úředníci poskytovali pomoc po telefonu, převážně seniorům, rozhodně si důvěru zaslouží“

Otázka č.5 – Co si myslíte o způsobu komunikace krajského úřadu v době pandemie?

„Krajský úřad komunikoval snad se všemi, s veřejností i uvnitř úřadu se zaměstnanci. Aktuální informací z kraje byly na webu, v televizi, na sociálních sítích.“

Otázka č.6 – Jaké služby krajský úřad nejvíce přizpůsobil novým podmínkám?

„Tak určitě to, že situace vyžadovala minimální styk mezi lidmi, bylo zavedení elektronické komunikace s veřejností, alespoň u té agendy, kde to lze. Jedná se dle mého názoru o službu, kterou nová doba vyžaduje a vyžadovat bude. Lidé i bez pandemie rádi vyřizují věci elektronicky a již méně vyhledávají osobní kontakt. Budoucí generace jinak ani nebude umět komunikovat“

Otázka č.7 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad v budoucnu více digitální?

„Ano, myslím, že ano, i když si osobně myslím, že pořád bude existovat určitá fáze komunikace s veřejnou správou, která bude vyžadovat osobní kontakt. Digitalizace je určitě rychlá metoda pro běžnou agendu, tj. odesílání dokumentace, vyplňování žádostí, ale při hledání způsobu nějaké řešení je stále nutný kontakt v osobní rovině.“

Otázka č.8 – Jak hodnotíte dostupnost informací, které krajský úřad poskytoval veřejnosti během pandemie?

„Myslím, že veřejnost byla spokojená. Lidé, kteří volali na úřad byli dobře informováni z médií, často volali jen pro doplnění informací, spíše jak záležitost vyřešit procesně než její věcných charakter“

Otázka č.9 - Byly nějaké situace, kdy jste měli pocit, že krajský úřad mohl reagovat lépe?

„Krajský úřad reagoval na pandemii nejlépe jak mohl, z mého pohledu. Určitě je to dáno také tím, že hejtmanem Jihočeského kraje je lékař.“

Otázka č.10 - Jak hodnotíte míru ochrany zaměstnanců krajského úřadu během pandemie (omezení pohybu osob, roušky, zábrany atd)?

„Krajský úřad mi poskytl veškeré ochranné prostředky rychle a včas, s tímto jsem byla spokojená.“

Respondent č.3

Otázka č.1 - Byly vám k dispozici dostatečné informace a podpora ze strany krajského úřadu v době pandemie covid-19, abyste mohl svou práci vykonávat efektivně?

„Ano, ze strany vedení úřadu a pana hejtmána byly poskytnuty všechny potřebné informace tak, aby bylo možné zajistit běžný chod odboru v době, která přišla tak náhle. Jako vedoucí jsem spolupracoval s kolegy z Krizového štábu, s panem ředitelem a příspěvkovými organizacemi. Personální zajištění v prostorách úřadu, ale i v očkovacích centrech, dodržování nastavených hygienických opatření a jiných nařízení bylo v mé pravomoci“

Otázka č.2 – Které z následujících změn ve veřejné správě jste během pandemie vnímala nejvíce?

„Zesílení online komunikace s veřejností“

Otázka č.3 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad lépe připraven na podobné krizové situace? Proč?

„Lepší připravenost krajského úřadu vidím v současné době pouze v digitalizaci, která by již v současné době měla být rozsáhlejší, větší propojení systémů mezi organizacemi, sdílení dat s jinými státními organizacemi. Větší digitalizace přináší rychlost a schopnost pružně reagovat veřejné správě na podněty, které přicházejí ze strany veřejnosti.“

Otázka č.4 – Myslíte si, že má veřejnost po pandemii větší důvěru ve veřejnou správu?

„Ne, myslím, že veřejná správa dělá stejný dojem na veřejnost, možná v budoucnu.“

Otázka č.5 – Co si myslíte o způsobu komunikace krajského úřadu v době pandemie?

„Úřad komunikoval všemi dostupnými prostředky s veřejností a odvedl obrovský kus práce, za to bych mu jistě připsal zásluhy. Komunikace uvnitř úřadu nebyla bohužel tak pružná nebo byla jednoduše odlišná. Slabou stránku vidím v tom, že každý vedoucí odboru dostane pokyn od vedení, avšak s tou informací na svém odboru nakládá sám a v důsledku jsou nastaveny odlišné provozní pokyny.“

Otázka č.6 – Jaké služby krajský úřad nejvíce přizpůsobil novým podmínkám?

„Elektronické zavedení služeb vůči veřejnosti jako takových bylo novinkou pro kraj. Služba rezervace schůzky byla například zavedena na základě nových podmínek“

Otázka č.7 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad v budoucnu více digitální?

„Rozhodně, bez digitalizace nebude veřejná správa jako taková fungovat. Bude se jednat o naprosto základní požadavek, některé služby bude poskytovat umělá inteligence“.

Otázka č.8 – Jak hodnotíte dostupnost informací, které krajský úřad poskytoval veřejnosti během pandemie?

„Informace byly obsahově velmi dobře pochopitelné, stručné, jasné a přehledné. Na základě zpětné vazby, kterou nám poskytovala veřejnost, docházelo ke všeobecné spokojenosti.“

Otázka č.9 - Byly nějaké situace, kdy jste měli pocit, že krajský úřad mohl reagovat lépe?

„Žádnou takovou situaci si nevybavuji. Reakce krajského úřadu na příchod pandemie byla taková, jakou jsem očekával. Možná mohla být v některých rozhodnutích pružnější, ale tomu brání vládní systém a nařízení a nikoli pandemie.“

Otázka č.10 - Jak hodnotíte míru ochrany zaměstnanců krajského úřadu během pandemie (omezení pohybu osob, roušky, zábrany atd)?

„Míra ochrany zaměstnanců byla dostatečná, asi nešlo udělat víc. Ochranné pomůcky, dezinfekční prostředky, práce z domova, střídání v kancelářích, zábrany při styku s veřejností, úprava úředních hodin, u některých agend bezkontaktní způsob komunikace. Vše hodnotím kladně.“

Respondent č.4

Otázka č.1 - Byly vám k dispozici dostatečné informace a podpora ze strany krajského úřadu v době pandemie covid-19, abyste mohla svou práci vykonávat efektivně?

„Krajský úřad jako zaměstnavatel maximálně podpořil výkony na všech pracovních pozicích. Nastavil taková opatření a vytvořil podmínky, při kterých bylo možné práci zvládnout stejně jako před pandemií, tedy bez ztížených podmínek.“

Otázka č.2 – Které z následujících změn ve veřejné správě jste během pandemie vnímala nejvíce?

„Zesílení online komunikace s veřejností“

Otázka č.3 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad lépe připraven na podobné krizové situace? Proč?

„Myslím si, že vše je o lidech. Můžete mít skvělý pandemický nebo krizový plán, krizový management promyšlený do posledního detailu, ale pokud chybí lidský faktor, který umí rozhodnout, komunikovat s veřejností, nést odpovědnost za vzniklou situaci a nemá dostatečné odborné nebo jiné zkušenosti, můžete se připravovat sebe líp. Pandemie koronaviru prověřila připravenost krajského úřadu a celého Jihočeského kraje a myslím, že obstál maximálně.“

Otázka č.4 – Myslíte si, že má veřejnost po pandemii větší důvěru ve veřejnou správu?

„Ano, myslím, že ano. Rozhodně se o prohloubení důvěry zasloužilo současné vedení krajského úřadu.“

Otázka č.5 – Co si myslíte o způsobu komunikace krajského úřadu v době pandemie?

„Krajský úřad komunikoval bez problémů, využíval všechny dostupné komunikační kanály tak, aby poskytl informace všem věkovým kategoriím, nemám, co bych vytkla.“

Otázka č.6 – Jaké služby krajský úřad nejvíce přizpůsobil novým podmínkám?

„Tak určitě bezkontaktní způsob služeb veřejnosti. Dnešním trendem je vyřídit vše online, rychle, bez čekání.“

Otázka č.7 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad v budoucnu více digitální?

„Ano, on by neměl být, on prostě bude. Pandemie elektronizaci úřadu jen urychlila.“

Otázka č.8 – Jak hodnotíte dostupnost informací, které krajský úřad poskytoval veřejnosti během pandemie?

„Určitě kladně, veřejnost si myslím, na poskytnutí informací ze stran krajského úřadu rozhodně stěžovat nemůže.“

Otázka č.9 - Byly nějaké situace, kdy jste měli pocit, že krajský úřad mohl reagovat lépe?

„Myslím, že ne. Vedení krajského úřadu a hejtman Jihočeského kraje, který zastupuje kraj věděli přesně, co dělají a pandemii měli v rámci možností pod plnou kontrolou.“

Otázka č.10 - Jak hodnotíte míru ochrany zaměstnanců krajského úřadu během pandemie (omezení pohybu osob, roušky, zábrany atd)?

„Ochrana zaměstnanců byla dle mého názoru dostačující a myslím, že úřad pro své zaměstnance udělal maximum.“

Respondent č.5

Otázka č.1 - Byly vám k dispozici dostatečné informace a podpora ze strany krajského úřadu v době pandemie covid-19, abyste mohl svou práci vykonávat efektivně?

„Ano, krajský úřad mi poskytl plné zázemí pro mou pracovní činnost v oblasti politiky.“

Otázka č.2 – Které z následujících změn ve veřejné správě jste během pandemie vnímal nejvíce?

„Zesílení online komunikace s veřejností“

Otázka č.3 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad lépe připraven na podobné krizové situace? Proč?

„Krajský úřad i kraj jako takový je velmi dobře připraven v současné době na příchod jakékoliv krizové situace, ať už pandemické nebo jiné. A byl dobře připraven i za pandemie COVID-19.“

Otázka č.4 – Myslíte si, že má veřejnost po pandemii větší důvěru ve veřejnou správu?

„Ano.“

Otázka č.5 – Co si myslíte o způsobu komunikace krajského úřadu v době pandemie?

„Způsob komunikace byl absolutně na úrovni orgánu veřejné správy. Komunikace probíhala všemi směry, k veřejnosti, zaměstnancům, k vládě. Nezaznamenal jsem žádné komplikace v tomto ohledu“

Otázka č.6 – Jaké služby krajský úřad nejvíce přizpůsobil novým podmínkám?

„Komunikace přes sociální sítě, elektronické podání dokumentace na úřad.“

Otázka č.7 – Myslíte si, že by měl být krajský úřad v budoucnu více digitální?

„Obávám se, aby v budoucnu nebyl pouze digitální. Digitalizace je jistě velmi přínosná, ale lidský faktor hraje prozatím ještě velmi zásadní roli“.

Otázka č.8 – Jak hodnotíte dostupnost informací, které krajský úřad poskytoval veřejnosti během pandemie?

„Krajský úřad se snažil být během pandemie maximálně dostupným z hlediska poskytovaných informací, i když byl pro veřejnost minimálně otevřen.“

Otázka č.9 - Byly nějaké situace, kdy jste měli pocit, že krajský úřad mohl reagovat lépe?

„Ne.“

Otázka č.10 - Jak hodnotíte míru ochrany zaměstnanců krajského úřadu během pandemie (omezení pohybu osob, roušky, zábrany atd)?

„Jako maximálně možnou.“